

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—
Poštno-čekovni rač. 10.303

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Mandžurska država.

Mandžu-Kuo = mandžurska država je dejstvo, ki ga svet ni sprejel z odobravanjem. Najmanj zadovoljni so kajpada Kitajci, ker je Mandžurija prej bila del njihove države, in to kot severna pokrajina jako važen del. Nič manj nezadovoljni so ruski boljševiki ne toliko radi mandžurske države same, marveč radi Japoncev, ki imajo to državo v svojih rokah, iz katerih je sedanja ruska država radi svoje obnemoglosti ne more iztrgati. Nezadovoljne so Zedinjene države severne Amerike, ker je njihov tekmeč — Japonec — dobil v svojo čeljust ne samo mastno kost, temveč velik kos sočnega mesa. Bolj previdni v zakrivanju svojega nezadovoljstva so Angleži, ki jim služi kot merilo pri presoji političnih dogodkov lastni trgovski interes. Francozi se kažejo bolj nezainteresirane, nagibajoč se precej bližje japonski strani.

V veliki nepriliki je Zveza narodov, ki ji je naloga, da skrbi za ohranitev miru na svetu. Ko so se vneli spopadi med kitajskimi četami in oddelki japonske armade v Mandžuriji ter je bojna vihra zavihrala tudi nad kitajskim Šangajem, se je Zveza na vso moč trudila za mirno poravnavo kitajsko-japonskega spora. Začasno se je to posrečilo ter se je kitajsko in japonsko vojaštvo umaknilo iz Šangaja. Zveza narodov je odposlala posebno mednarodno komisijo, da preišče razmere v Mandžuriji in vzroke, ki so dovedli do sedanjega stanja. Iz dosedanjih poročil o dognanjih te komisije se vidi, da so sedanje razmere povzročili Japonci, ne pa Kitajci. Ta ugotovitev izbija Japoncem iz rok najkrepkejše branilno sredstvo.

Japonci so namrč venomer trdili, da oni niso kršitelji Kellogove pogodbe, ki prepoveduje napadalno vojno. »Mi nismo napadli«, tako zatrjujejo Japonci, »napadalcii so Kitajci, mi Japonci smo se samo branili.« Mednarodna komisija pa je dokazala, da so spor in vojna podvzetja v Mandžuriji izzvali Japonci, kateri so že v septembru lanskega leta imeli popolnoma izdelane načrte za vojaška podvzetja v Mandžuriji, določene vojaške poveljnike, predvidene vse točke in kraje, ki jih morajo Japonci zavzeti. Japonski očitki Kitajcem so torej popolnoma po vzorcu volka, ki je nižje stoječemu jagnjetu očital, da mu kali vodo.

Ali se bo Zveza narodov upala nastopiti proti Japoncem? Veliko je to vprašanje. Za slučaj, da bi se to zgodil-

lo, preti Japonska z izstopom iz Zveze. Kitajska pa ne odstopi od svoje pravice, ki jo ima do Mandžurije, ter dolži Japonsko, da ji je ugrabila njeno lastnino. Na Kitajskem se razplamenjuje staro sovraštvo zoper Japonce, ki zopet kliče na bojkot japonskega blaga in na vojaški odpor proti Japonski, katera je zasnovala mandžursko državo kot svojo kolonijo. Tako se spor na daljnem Vzhodu zopet zaostrojuje. Zedinjene države severne Amerike stremijo za tem, da bi bila Japonska čim največ osamljena. Zato iščejo stikov z boljševiško Rusijo.

Otvoritev nemškega parlamenta. — Novoizvoljeni nemški parlament je otvorila dne 30. avgusta kot starostna predsednica nad 70 let stara komunistična poslanka Klara Zetkin. Imela je nagovor, v katerem je pozivala na ustvaritev enotne fronte vseh delovnih ljudi proti fašizmu. Ob koncu je celo naglasila upanje, da bo kljub invalidnosti še dosegla veselje, da bo otvorila kot starostna predsednica prvi kongres nemške sovjetske republike.

Volitev predsedstva. Po otvoritvi parlamenta so se vršile v miru in redu volitve predsedstva. Za predsednika je bil izvoljen s 367 glasovi hitlerjevcev in centra Hitlerjev politični svetovalec kapetan Gohring. Bivši predsed-

Nizozemski kardinal van Rossum je umrl v starosti 78 let.

nik državnega zbora Löbe je dobil le 135 glasov. Komunisti so glasovali za svojega lastnega kandidata Dörglerja, ki je dobil 80 glasov.

Po otvoritvi in izvolitvi predsednika je bil državni zbor odgođen za en teden in to radi katoliškega kongresa, ki je zboroval v prejšnjem tednu. Hitlerjevci in centrum so se pogajali glede skupnega nastopa in da bi bila s sodelovanjem teh skupin omogočena delazmožnost parlamenta. Za slučaj pa, da bi ne prišlo do sporazuma med Hitlerjem in centrom, je imel kancler v. Papien že na dan otvoritve zbornice 30. avgusta v žepu od Hindenburga podpisani dekret o razpustu državnega zbora in o polnomoči, da vlada do nadaljnjega z dosedanjo vlado.

Nemška spomenica o oborožitvi, V očigled nadaljevanju pogajanj glede razorožitve veselil je naslovila Nemčija na Francijo posebno spomenico, v kateri ne našteva pogojev za razorožitev, ampak za lastno oborožitev po vzgledu ostalih veselil. Nemci zahtevajo spremembo verzajske mirovne pogodbe in s tem 300.000 mož močno armado, kateri bi sestavili potom naborov. Nadalje težko artilerijo, katero jim je prepovedovala verzajska pogodba, bojna letala, težjo vojno mornarico s podmornicami in vodnimi letali, uirdbe ob mejah, gradbo 35 tovarn za vojni material in predvsem ustvaritev najhujšega in najbolj modernega orožja — tankov, ki ne poznajo frontnih ovir. Omenjena spomenica je vzbudila občo pozornost, a Nemci pravijo, da so se že dalje časa vršila pogajanja med veselilami o enakopravnosti Nemčije v vojaškem oziru. Kaj bodo rekli na nemške oborožitvene zahteve Francozi in Angleži, je drugo vprašanje, vsekako pa bodo podpirali nemško spomenico Italijani.

Vedno nove bojne organizacije na Nemškem. Nemci so posedali doslej 3 bojne politične organizacije: jekleno čelado, državni prapor in še eno milično organizacijo. Pravkar se je rodila četrta: »Črna fronta« (schwarze Front), koje ustanovitelj je Hitlerjev odpadnik Otto Strasser. V novi organizaciji bodo nezadovoljneži iz Hitlerjeve stranke. Ustanovitelj Strasser poziva v oklicu, naj se pridružijo novi organizaciji vsi taisti narodni socialisti (hitlerjevci) in socialisti, ki hočejo ustvariti enotno socialistično revolucionarno fronto. Novo zbobnana »črna fronta« bo vodil major Buchdrucker, bivši poveljnik državne brambe, ki je izvršila 1. okto-

LJUBLJANSKI VELESEJEM

„Ljubljana v jeseni“

3. - 12. septembra 1932.

Kulturna in gospodarska razstava.

Kmetijstvo (razstava mleka, sira, medu, zelenjave, jaje, vina).
Perutnina, kuncl, konji (11. IX.), **psi** (8. IX.).
Alpiska razstava, tujski promet.

Razstava slovenske knjige, umetnosti, fotografij.

Razstava »Domače ognjišče«. — Industrijski in obrtni oddelek. — Revija narodnih noš 4. IX. — Tekmovanje harmonikarjev 11. IX.

50% popust na železnicah. — Legitimacije po Din 30. — se dobe pri denarnih zavodih, župnih in občinskih uradih, večjih postajah državne banovine in biljetarnah »Putnika«. — Prenosišča preskrbljena. 1015

Zanimiva obletnica.

Dne 22. septembra t. l. praznuje fara Sv. Vid pri Ptujju 400letnico, odkar je bila po Turkih njihova župna cerkev razrušena in zopet pozidana. V farni kroniki čitamo o tem sledeče:

Matej Slekovec, znani zgodovinar in župnik v Sv. Marku, je za časa svojega kaplanovanja pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju zbral zgodovinske podatke o Sv. Vidu in je dognal sledeče: Mogočni gospodje ptujski, ki so bili za celjskimi grofi najimenitnejši plemenitaši na Slovenskem Štajerskem, so pozidali nad sedanjim Sv. Vidom grad Tram, ki so ga imenovali po Dravinji. Sezidali so cerkev sv. Janža, ki je bila grajska kapela in obenem župna cerkev. Cerkev sv. Janža so mnogokrat poškodovali plazovi in leta 1445 je grof Urh Schaumberg dal sezidati onstran Dravinje cerkev sv. Vida. Ko so Turki začeli nadlegovati slovenske kraje, je tudi Sv. Vid obranil pred Turki slavni Matija Korvin, naš kralj Matjaž. Matjaž je izročil več gradov, med njimi tudi Borl in Sv. Vid, svojemu poveljniku Jakobu Čekeliju. Po smrti Jakoba Čekelija je prevzel gradove njegov sin Luka. Njemu so Turki napravili veliko škodo, zakaj prihrumeli so dne 22. septembra 1532 in razrušili več gradov, in med njimi tudi grad Tram in cerkev sv. Vida. Luka Čekeli je bil dober katoličan; dal je cerkev sv. Vida kmalu popraviti, večinoma iz razvalin gradu. Gradu pa ni več popravljaj in kmalu je bila pozabljena prvotna zibel fare Sv. Vida. Sv. Vid je imel takrat podružnice: sv. Katarina na Beli, sv. Andraž, sv. Janž, Devica Marija v Podlehniku.

Nadžupnija Hoče je upravljala Sv. Vida po svojih vikarjih, dokler ni Sv. Vid bil povzdignjen v lastno faro.

Tako praznuje ta znana in velika fara letos 400letnico, ko so Turki župno cerkev razdajali in upepelili grad. Veliko gorja je šlo čez te lepe kraje, toda ljudstvo je vse preneslo in ostalo zvesto narodu in veri.

Čeprav so Turki hoteli uničiti kršč. ime, porušili cerkev in vse, kar jim je prišlo pod roke, je vendar danes Sv. Vid ena najlepših župnij in cerkev sv. Vida ena najbolj ljubkih cerkva tu pri nas. — Sv. Vid se bo te obletnice spominjal in jo praznoval v nedeljo dne 25. septembra t. l.

bra 1923 prevratni poskus. Bil je obsojen na 10 let, pozneje pa pomiloščen.

Mesto v smrt v dosmrtno ječo. Pod zaglavjem »Iz raznih držav« smo zadnjič beležili, kako je zašla nemška vlada v neprijeten položaj, ker je sodišče v Beuthenu obsodilo radi umora enega komunista pet hitlerjevcev na smrt. Precej časa je vladala negotovost, ali bo smrtna obsodba potrjena ali ne? — Dne 1. septembra je spremenila komisarska pruska vlada petorici smrtno kazni v dosmrtno ječo.

Zakon o nadzorstvu premoženja v Romuniji. Nova romunska vlada je predložila parlamentu besedilo zakona o nadzorstvu premoženja. Zakon bi naj bil pobijanje korupcije, ki se je razpasla na najvišjih uradniških mestih. V resnici bo zakon, če bo izglasovan, le papirnato strašilo, ker ne bo imel nobene veljave glede preteklosti. Na drugi strani pa je organizacija romunske uprave tako slaba, da bo višji uradnik kljub novemu zakonu še tudi zanaprej veliko postrani zaslužil na račun ter škodo države.

Mednarodna konferenca se je sestala dne 3. septembra v italijanskem mestu Stresa. Zastopniki velesil in agrarnih evropskih držav bodo skušali ob tej priliki rešiti Evropo kljub pomanjkanju jasnih vidikov in dobre volje, da bi se enkrat resno pristopilo k delu glede nujne pomoči agrarnim državam.

Novo zasedbene nakane Japoncev. Kitajci še vedno odločno odklanjajo vsako japonsko blago in ta bojkot je za Japonce obup. Da bi prisilili Kitajsko na kolena, pripravljajo Japonci zasedbo Pekinga in Tjencina,

gem pa je imel kapelo. Lotil se je dušeskrbnega dela med cigani, katerih je kakšnih 400 duš. Tekom leta je krstil 50 ljudi, odraslih in otrok, poročil je 25 parov. O Veliki noči je 30 otrok prejelo sv. obhajilo. Ustanovil jim je organizacije otrok in deklet, pri fantih in moških gre bolj trdo. Sicer pa so cigani svojemu misijonarju hvaležni ter so mu ob prvi obletnici njegovega prihoda podarili lep križ.

Komunisti na Kitajskem. Neurejene razmere na Kitajskem podžigajo venomer moskovske mogotce, da nadaljujejo svoja podvzeta po nekaterih pokrajinah Kitajske. Pravzaprav ni ruski boljševizem nikdar izgubil iz vidika Kitajske, ki jo smatra za ugodna tla, kjer bi mogli boljševiški bacili razviti svoje strupeno delo. Zadnji čas zabeležejejo boljševiki na Kitajskem zopet nekaj znatnih uspehov. Kakor krvave pege se dozdevajo na karti Kitajske tiste pokrajine, kjer je zavlada sovjetski boljševizem. V teh pokrajinah — 7 je teh nesrečnic — vlada nečuveno nasilje: požig, poboj, rop, umor. To so kulturna dejanja boljševizma na Kitajskem. Koliko trpi ubogo ljudstvo pod tem nasiljem, se ne da popisati. Samo o eni pokrajini — Kiangsi — piše pater Wieger: »Hiše ubogih in najubožnejših so uničene z ognjem in 130.000 ljudi je bilo umorjenih.« V neki drugi pokrajini je bilo zažganih 300.000 hiš, umorjenih 164.000 ljudi, preko 900.000 pa jih je pobegnilo. Ubogo ljudstvo! Strupeno divjajo kitajski komunisti zoper katolicizem in katoliške misijone. Zato pa vzklika imenovani pater Wieger: »Reši nas, o Gospod!«

Smrt znamenitega kardinala. Dne 29. avgusta t. l. je umrl v starosti 78 let kardinal van Rossum v Maastrichtu na Nizozemskem. Rajni je bil večkrat papeški kandidat in si je pridobil velike zasluge za misijone.

Kapela sv. Križa v stolnici v Mariboru bode po srečni prenovitvi na praznik rojstva Mar. Device v četrtek dne 8. septembra t. l. slovesno blagoslovljena. Blagoslovitev izvrši prevzvišeni vladika dr. Andrej Karlin zjutraj ob pol 7. uri in daruje takoj potem pri prenovljenem oltarju najsvetejšo daritev, vpostavi med sv. mašo presveto Rešnje Telo in podeli ob koncu zakramentalen blagoslov. Ob 6. uri prej bo običajna slovenska pridiga, po svetem opravilu pa tudi nemška. Zbirka za popravila kapele še ni končana, zato se prosijo vsa blaga srca za nadaljne izdatne darove v ta namen. Božji Zveličar naj obilno povrne s svojimi nebeškimi darovi vsak tudi najmanjši dar!

Misijonar cigarov. Na Holandskem je oblast ciganom prepovedala, da bi se selili iz kraja v kraj, marveč jim je odkazala bolj puščobni kraj, naj se tamkaj naselijo. Na tej zemlji, blizu Heerlema, je nameščenih okoli 80 ciganskih vozov. Tam so ti cigani nekaj časa živeli popolnoma zapuščeni, dokler se jih ni usmilil katoliški duhovnik Merks. Izposloval je pri občini, da je do ciganske naselbine napeljala vodovod in električno razsvetljavo. To je cigane zelo razveselilo. Nato se je priselil k njim sam duhovnik Merks z 2 vozoma. V enem je sam stanoval, v dru-

Upokojitve in spremembe pri finančnem ravnateljstvu. Pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani sta vpokojena g. finančni ravnatelj dr. Josip Povalej in pomočnik ravnatelja Martin Spindler. Za finančnega ravnatelja v Ljubljani je imenovan dr. Ljudevit Valjavec, dosedaj pomočnik finančnega ravnatelja v Podgorici, za njegovega pomočnika pa Avgust Sedlar, dosednji načelnik odseka za neposredne davke pri finančnem ravnateljstvu v Sarajevu.

80letnica. Misijonarji sv. Vincencija Paveljskega praznujejo v četrtek dne 8. septembra, na Rojstvo Marijino, 80letnico svoje naselbine pri sv. Jožefu nad Celjem, kamor jih je škof Slomšek slovesno vpeljal leta 1852.

»Vzajemnost«, društvo duhovnikov lavantinske škofije vabi vse svoje člane na redni občni zbor, ki se bo vršil dne 22. septembra t. l. ob 10. uri dopoldne v avli kn.-šk. bogoslovja v Mariboru s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev. 2. Čitanje zapisnika ianskega občnega zbora. 3. Poročilo odbornikov. 4. Poročilo zavarovalnega obseka. 5. Volitev novega odbora »Vzajemnosti«. 6. Slučajnosti. Ako ob določeni uri ni navzoča desetina vseh članov, bo pol ure pozneje nov občni zbor, ki sklepa brez ozira na število udeležencev (§ 8). Ker je »Vzajemnost« preizkušena zagovornica stanovskih interesov lavantinske duhovščine, se pričakuje od članov gotove in točne udeležbe! — Odbor.

Skladišče cunj zgorelo. V noči 31. avgusta se je vnelo skladišče cunj na Radvanjski cesti v Mariboru, ki je bilo last g. Arbeiterja. Zgorela je lesena baraka, precejšen del cunj pa je bil obvarovan. Lastnik je bil zavarovan za 200 tisoč Din.

Škofijski dvorec na Betnavi pri Mariboru so neznanzi oplenili v noči od 31. avgusta na 1. september. Odnegli so preproge, posteljnino in g. upravitelju še razno meso.

Ako se splaši krava avtobusa. Na Pobreški cesti v Mariboru sta se srečala mestni avto-omnibus in vprežena krava. Žival se je splašila vozila, prišla pod voz, ki ji je zlomil nogo. Mariborski gasilci so prepeljali poškodovano kravo v klavnico, kjer so jo doklali.

Žrtev napada. V mariborski bolnici je umrl posestnik Ivan Ploč iz Gačnika. Podlegel je poškodbam nočnega napada.

Le ni bilo pomoči. Poročali smo, kako si je prerezal vrat posestnik Franc Merc iz Nove vasi v župniji Sv. Trojica v Halozah. Dejanje je storil v obupu, ker je pogorel. Dalje časa so ga zdravili v ptujski bolnici, kjer je pa le podlegel posledicam težke poškodbe.

Vsled strel povzročeni požari. V torek dne 30. avgusta so zanetile strele med divljanjem nevihte okrog Gornje Radgone na naši in avstrijski strani kar 5 požarov.

Požar pri Gornji Radgoni. Dne 31. avgusta proti večeru je izbruhnil iz nepojasnjenega vzroka požar v poslopju krčmarja Jožefa Ropoša v Črešnjevcih pri Gornji Radgoni. Ropoša je posedal sredi vasi hišo in gospodarsko poslopje pod skupno streho. Ogenj je nastal na sredini obsežnega poslopja in zajel z bliskavico 25 m dolgo ostrešje. Požarno nesrečo so zapazili bližnji sosede ter zbudili Ropoša. Komaj so oteli živino, zgorela pa je vsa krma. Zavarovalnina je le delna.

Požar v Sodišincih. Suša še vedno pritiska. Solnce je sicer zgubilo ono moč, ki jo je imelo pred dvema tednoma, a dežja le ni. Zato je bilo človeku kar prijetno, ko se je začelo v torek, dne 30. avgusta, proti večeru oblačiti. Vse je bilo mirno, le bliskalo je močno. To pa ni vzbujalo nobenega stra-

hu. Okrog 9. ure pa je naenkrat zagrnelo, tresčilo in udarilo v oreh, ki je stal blizu hiše posestnika Domjan Jožefa mlajšega iz Sodišinec, Slovenska krajina. Iskra je užgala drevo, ogenj je skočil na streho in uničujoči plamen je objel vse gospodarsko poslopje. Takoj je bila na mestu domača brizgalna in počrtvovalnim gasilcem se je posrečilo, da so ogenj lokalizirali, da ni prešel na bližnje hiše. Kmalu so prihiteli gasilci iz bližnjih in daljnih vasi z brizgalnami, kakor: Gederovci, Petrovci, Krajna, Petanjci, Rankovci, Tišina-Tropovci, Gradišče, Krog, in motorke: Radenci, Radkersburg, Murska Sobota, Gornja Radgona in Apače. Posestniku Domjanu je pogorelo vse gospodarsko poslopje in skoraj ves pridelek. Zavarovalnina pa je v primeri s škodo premajhna.

Huda nesreča mladega orožnika. — Štefan Radivojevič, mlad orožnik na postaji Gornja Lendava, se je vračal s službene poti ob državni meji. V gozdu se je hotel odpočiti. Ko je odlagal puško, se je ta sprožila in krogla je zadela žandarja tik na vratu ter izstopila po hudem razmesarjenju obraza tik nosa.

Ostrešje gospodarskega poslopja pogorelo. Vsled podtaknjenega ognja je uničil požar dne 30. avgusta ostrešje na gospodarskem poslopju posestnika G. Širovnika v Trzcu pri Ptuj. Le gasilec gre zahvala, da ni pogorelo celo

poslopje. Škoda je občutna, zavarovalnina majhna.

Presenečeni roparji streljali. V noči 29. avgusta so obiskali roparji trgovino g. Šnabla na Frankolovem. Ko je trgovec zapazil, da je oropan, je stekel na cesto in baš tedaj se je vozil mimo v avtomobilu konjiški trgovec Alfred Laurič. Šnabl mu je povedal o roparskem obisku in ga prosil, naj javi zadevo orožnikom v Konjicah. Po slovesu od Šnabla se je peljal Laurič dalje proti Konjicam in je kmalu zapazil on, šofer in dva sopotnika, kako ležijo razni zavoji ob cesti, Laurič in spremljevalci so naložili zavoje, ki so vsebovali ukradeno blago trgovca Šnabla in se hoteli odpeljati proti Konjicam. Od avtomobila presenečeni roparji pa so začeli streljati. Ena krogla je zadela v nogo šoferja, druga je bila namenjena Lauriču, a je na srečo zgrešila cilj, več krogel pa je zadelo in razbilo šipe na avtomobilu. Trgovec Šnabl je dobil vrnjeno blago in je sedaj oškodovan g. Laurič radi poškodb na avtomobilu in stroškov, katere mu bo povzročilo lečenje šoferja.

Obsodba radi udeležbe na tepežu s smrtnim izidom. Poročali smo že, kako je bil v nedeljo dne 12. junija na povratku proti domu v Stranicah ubit cestni mojster Mihael Košič. Zločina so bili obtoženi trije: brata Franc in

SCHICHTOV

RADION

pere sam

in
hitrejšje

in-
belejšje

in preprosto
kakor A-B-C

RAZTOPI
Radion v mrzli
vodi

KUHAJ
v raztopini perilo
20-30 minut

IZPIRAJ
perilo najprej v gorki,
potem v mrzli vodi

JR 10-32

Anton Klančnik ter Ivan Bornšek. Veliko je bil kriv Košič, ki je pozival na korajžo in grozil z nožem. Obtožena trojica se je branila s plankami in palicami in je bilo na Košičevem telesu ugotovljenih 23 težjih in lažjih poškodb. Celjski senat je obsodil zadnjega avgusta radi udeležbe na tepežu s smrtnim izidom in sicer Franca Klančnik na 13 mesecev in Antona Klančnika na 12 mesecev strogega zopora, Ivana Bornšeka pa na 1 mesec navadnega zopora. Preiskovalni zapor se všteje v kazen, brata Klančnik morata plačati Košičevi vdovi odškodnino.

Nepredvidno ravnanje z orožjem. 26-letni posestniški sin Alojzij Hunski iz Poljanske loke pri Konjicah je snažil staro puško. Kres se je sprožil in krogla je zadela nepredvidneža v obe nogi.

Do tal je uničil ogenj gospodarsko poslopje posestnika Požrla v Škalah pri Velenju.

Domačija pogorela. Dne 29. avgusta je pogorela v Trnovljah pri Celju domačija posestnice Marije Pečove. Iz hleva rešeno kravo in teleta so morali doklati. Gre za požig.

Celo ženske so se lotili z nožem. V nedeljo dne 28. avgusta so se lotili fantje posestniškega sina Antona Štravska iz Kostrivnice. Za napadenega se je potegnila sestra Neža Kostrivšek. Divjaki so napadli junaško žensko, jej odrezali uho, eden jo je celo zabodel v prsa. Težko poškodovano so prepeljali v celjsko bolnico, »junake« noža pa zasledujejo orožniki.

Huda nesreča invalida. Posestnik M. Rehar iz Zaloga pri Petrovčah je invalid brez desne noge. Dne 29. avgusta pa je padel revež z voza in si zlomil levo nogo.

Vlomilci se lotili trgovca z avtomobilom. V noči od 31. avgusta na 1. september so posetili drzni vlomilci trgovca Ivana Vehovarja v Velikem dolu v župniji Koprivnica pri Rajhen-

burgu. Odpeljali so v avtomobilu iz Vehovarjeve trgovine blaga v smeri proti Hrvaški za dobrih 50.000 Din.

Dva avtomobila trčila. Na glavni cesti pri Št. Vidu pri Ljubljani in sicer na križišču sta trčila tržiški avtobus in zasebni avtomobil. En avto je zgorel, drugi se je čisto razbil. Ranjenih je bilo več oseb, ena ubita. Nesreča je bila tem hujša, ker se je godila ob 9. uri zvečer.

Pogorela je dne 29. avgusta vrtna lopa trgovca Rafaela Thalerja v Škofji Loki.

Podlegel p. škodbam. V ljubljanski bolnici je podlegel poškodbam nočnega napada 32letni Josip Jager, soboslikarski pomočnik iz Hrušice, občina Dobrunje na Kranjskem.

Požigalec na delu. Dne 28. avgusta je uničil ogenj skedenj in hlev posestniku Antonu Ropretu v Bohinjski Beli. Požigalec je podtaknil ogenj v z otavo naložen voz, ki je stal na skednju.

Stara trdnjava zletela v zrak radi eksplozij. Dne 2. septembra krog 6. ure zvečer je nastal požar v stari romunski trdnjavi Ceasna, 10 km od romunske prestolice, ki je služila za vojaško municijsko skladišče. Krog 9. ure zvečer je došlo do eksplozije, katero so čuli in čutili kilometre daleč. Celo v Bukarešti je popokalo več šip. Vsa poslopja, ki so se nahajala 1 km okrog trdnjave, so se porušila, trdnjava sama pa je zletela v zrak. Vsled eksplozij je zajel ogenj vsa skladišča in ob 10. uri zvečer je poglalo v zrak zaloge morskih min. Strahovita eksplozija je zahtevala več človeških žrtev in je izginila s trdnjavo vred med drugimi tudi 16članska straža. Tudi več civilnih prebivalcev je bilo ranjenih. Škodo cenijo nad 100 milijonov lejev.

Nova izredna brzina s kopnim letalom. Major Dolittle v Clevelandu v Severni Ameriki je dosegel s kopnim letalom 485 km na uro.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon 23—58, lastnik in vodja kirurg dr. Černič. — Najmodernejši urejen za operacije. — Zdravilni aparati: višinsko solnce, diatermija, tonizator, žarnica »Halax«, enterocleaner. — Zdravljenje z radijem (pijača in kopelji). — Cene zmerne. 332

SADJARJI! Brez denarja vam je mogoče nabaviti si samodelne sačne škropilnice. Prevzajem v zameno jabolka. Pojasnila pri J. Videmšek, Maribor, Koroščeva ulica 36. 914

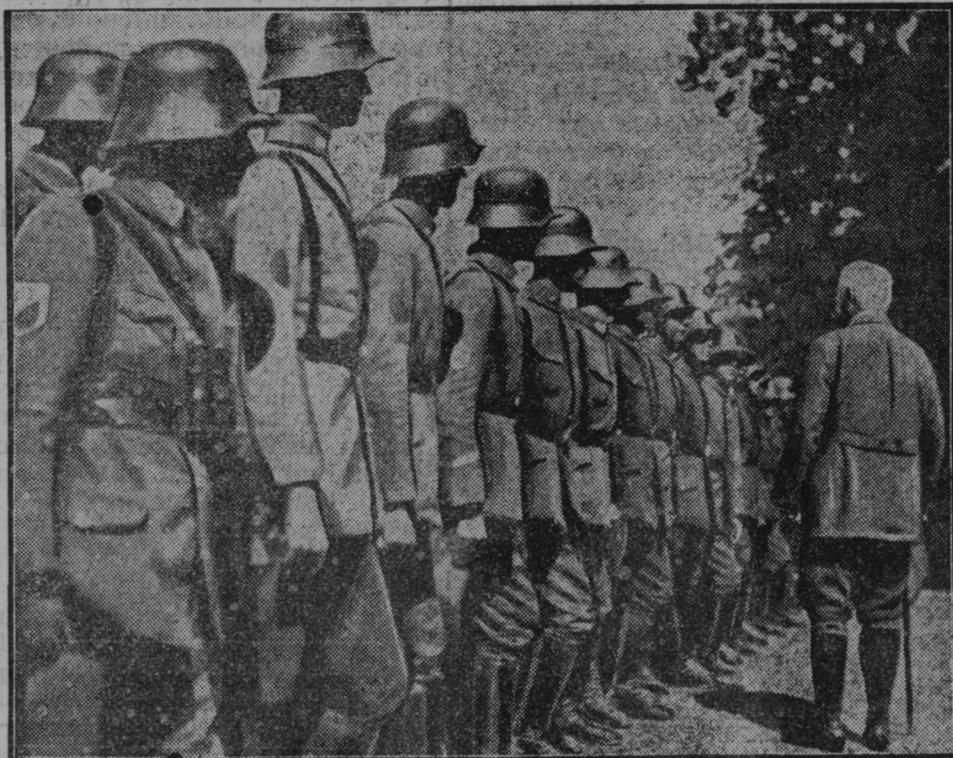
Težave in zahteve poljedelskih držav.

Gospodarska kriza, ki je zajela gospodarstvo večalimanj vseh držav, je zadela zlasti poljedelstvo. Agrarni pridelki se ne morejo več v toliki meri izvažati v druge države, kot se je to dogajalo prej. Ostajajo doma, kjer njihova cena pada letno, mesečno, celo dnevno. Iz te krize prodaje je nastala občutna denarna kriza. Pomanjkanje denarja raste, kar povzroča še večje padanje cen. V tej težki krizi so agrarne države že večkrat apelirale na velike države, ki razpolagajo s kapitalom. Dobile so povečini pomoč v obliki tolažilnih besed — drugega nič. Prejšnji francoski ministrski predsednik Tardieu je pokazal nekaj več zanimanja za male države, ki ležijo ob Donavi, ter je v njihovo rešitev izdelal poseben načrt, ki pa ni našel milosti v očeh Nemčije in Italije.

Da bi njihova beseda bila glasnejša in močnejša, so agrarne države uvidele potrebo složne besede. Tej svrhi služijo konference poljedelskih držav srednje in vzhodne Evrope. Takšna konferenca se je vršila zadnji teden

Pet benediktincev iz Virtemberške je pozidalo tekom 25 let brez tuje pomoči v Buckfast Abbey na Angleškem od Henrika VIII. porušeno opatijsko cerkev.

Nemški predsednik Hindenburg je sprejel na svojem posestvu Neudeck oddelek dijakov, ki so pri organizaciji: »Jeklena čelada.«

avgusta v Varšavi. Tamkaj so se zbrali zastopniki Jugoslavije, Bolgarske, Romunije, Madžarske, Čehoslovaške, Poljske, Estonske in Latvije. Posvetovali so se o tem, kako naj bi se na najizdatnejši način pomagalo posameznim agrarnim državam, ki težko nosijo bremena sedanje krize. Poudarjali so, da je vprašanje prodaje kmetijskih pridelkov tesno zvezano z vprašanjem kredita. Nesorazmerje med cenami poljskih pridelkov in industrijskih proizvodov je preveliko, zato ne bo težka agrarna kriza prej olajšana, dokler se to ogromno nesorazmerje ne odpravi. Svobodnega krogotoka kapitalov danes ni in s tem se kriza še bolj postrojuje. Najmanjša ugodnost, ki naj jo države-upnice podelijo državam-dolžnicam, je ta, da dovolijo pridelkom in proizvodom svojih dolžnikov razne uvozne olajšave in prednosti.

Konferenca je soglasno sprejela obširno resolucijo, v kateri poljedelske države zahtevajo, naj se postopno od-

stranijo ovire, ki sedaj motijo mednarodno izmenjavo dobrin. Države-upnice naj dovolijo državam-dolžnicam posebne uvozne kontingente (določene količine uvoza), da jim tako olajšajo odplačilo njihovega dolga. Poljedelskim pridelkom se morajo dati posebne carinske olajšave. Organizirati se morajo tržišča poljskih pridelkov in cene teh pridelkov se morajo okrečiti. Kar se tiče finančnih vprašanj, naj bi se ustanovili posebni fondovi, ki naj bi podprli kreditne ustanove držav-dolžnic, da bi ti kreditni zavodi vedno bili likvidni. Tej svrhi naj bi tudi služila posebna posojila na tujih tržiščih, tako da bi zanje jamčile druge države. — Sklepi varšavske agrarne konference so stvarni in dobri, učinkoviti in uspešni pa bodo takrat, ako ne bodo našli pri velikih, odločujočih državah gluha ušesa. Predvsem je želeli, da o njih vodi račun velika gospodarska konferenca, ki se sestane v Stresi (v severni Italiji), da pretrese položaj

srednje Evrope ter določi pomoč državam v tem delu Evrope.

*

Državni prazniki in trgovine v Mariboru. — Gremij trgovcev v Mariboru razglasa, da smejo biti na praznik dne 8. septembra trgovine dopoldne odprte. Kar pa se tiče raznih državnih praznikov, opozarja gremij ponovno svoje člane, da morajo biti trgovine zaprte samo na državni praznik dne 1. decembra in na rojstni dan Nj. Vel. kralja dne 17. decembra. Vsi ostali državni prazniki za trgovine ne pridejo v poštev.

Dvočnevni tečaj za konserviranje sadja in zelenjave se vrši dne 23. in 24. septembra t. l. na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Tečaj je teoretičen in praktičen ter traja vsaki dan od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. Udeležbo je prijavitelj v dopisnico do dne 22. t. m. ravnateljstvu šole. Za nabavo potrebščin ter obrabo aparatov in strojev prispevajo udeleženci 10 Din.

Sv. Bolfenk pri Središču ob Dravi. Preteklo nedeljo je doživel naš kraj lepo uspeli »Gospodarsko-prosvetni dan«. Udeležba domačinov je bila številna in dokazuje živo zanimanje ljudi za gospodarska vprašanja v teh težkih časih. V celoti je bilo tekom dneva sedem poljudnih predavanj za ljudstvo in sicer so predavali: dopoldne gg. živinozdravnik J. Nardin o svinjski rdečici, inženir Lupša o izvozu naših kmetijskih pridelkov v Vzhodne dežele, R. Košar pa o modernem pakovanju svež. grozdja za trg. Zanimivo je bilo tudi predavanje o zemljiški knjigi. Ta predavanja so bila namenjena moškim in odrasli mladini. Popoldne pa sta govorila ženam in dekletom voditeljica gospa Vadnjal o gospodinjstvu, upravitelj Iv. Vadnjal pa o jetiki in zdravljenju te zavrattne bolezni našega naroda. Predavatelji so se brezplačno odzvali vabilu ter v domačih in zanimivih besedah razodeli svoje misli, predloge in nasvete. Podobnih prireditvev si želi ljudstvo po prilikah še več, kajti v izobrazbi naroda je njegov uspeh in napredek!

Na banovinski kmetijski šoli v Sv. Juriju ob južni žel. se začne novo šolsko leto dne 10. oktobra t. l. Radi zvišane oskrbovalnine in težkih gospodarskih razmer se letos priglašala žal manj prosilcev, dočim se je prejšnja leta moralo veliko število odkloniti. Uprava je zato zaprosila kr. bansko upravo, da bi v interesu izobrazbe naših kmetijskih sinov znižala oskrbovalnino ter upa, da bo banska uprava to prošnjo tudi upoštevala. Uprava zato podaljšuje termin za vlaganje prošenj do 12. t. m. ter poziva interesente, da vložijo prošnje in vse javne faktorje in denarne ustanove, da bi priskočile z delnimi prispevki domačim prosilec na pomoč. — Uprava.

Kmetijska razstava na letošnjem jesenskem velesjemu v Ljubljani od 3. do 12. septembra obsega: a) Strokovno-poučni kmetijski oddelek. b) Sirarsko in mlekarsko razstavo, na kateri sodelujejo skoraj vse mlekarske in sirarske zadruge. c) Razstavo jajc. d) Čebelarsko razstavo in sejem za med. e) Zelenjadno razstavo. f) Vinsko razstavo in sejem. Ta del kmetijske razstave organizira kmetijski odbor velesesja. Kmetijski razstavi so priključene še: g) Razstava goveje živine montafonske pasme, ki jo priredi živinorejska zadruga Jugomontafon. Razstava se je vršila 3. in 4. sept. h) Razstavo perutnine in kuncev priredi Društvo rejcev malih živali »Živalica«. Tej razstavi sta priključeni še razstavi ribic in ptic. Razstava traja od 3. do 12. septembra. i) Kmetijski odbor velesesja priredi dne 10. in 11. septembra razstavo plemenskih konj. j) Ves

Pet mož hoče preveslati v čolnu po morju iz Italije na Angleško.

Silen potres na Filipinskih otokih v Kitajskem morju je ničil na stotine hiš in je več tisoč družin brez strehe.

čas razstave do 12. septembra je velika razstava poljedelskih strojev in orodja.

★

Industrija kvišku — kmet v propast!

Petletka ruskih sovjetov se je glede industrije večinoma posrečila s pomočjo inozemskega kapitala in inozemskih inženirjev. Napravili so razne važne stvari, n. pr. veliki jez na Dnepru, da se postavi tam mogočna elektrarna. V Nižjem-Novgorodu so sezidali veliko tovarno za izdelavo avtomobilov. V mestu Magnitogorsk na Uralu so začele delovati velike topilnice za železno rudo itd. V načrtu pa imajo še mnogo znamenitih reči, n. pr. jezove in elektrarne na Volgi, razne prekope med rekami, prekop med Črnim in Hvalinskim morjem, elektrarne na Angari pri Irkutsku v Sibiriji itd.

Če bi v istem razmerju z industrijo napredovalo na Ruskem tudi kmetijstvo, bi bili sovjeti pač lahko ponosni. Toda tu tiči zajec. Petletka je glede kmetijstva popolnoma odpovedala in vsled tega trpi industrija in velik del države. Sovjeti so hoteli napraviti iz ruskega »mužika« komunista, ki naj bi kot suženj garal in pridno delal za državo. A ruski »mužik« noče biti komunist in noče delati kot suženj komunistom. Ruski kmet hoče imeti svojo zemljo in to zemljo obdelovati kakor lastnino. Tu je vzrok revščine v nekdanj bogati Rusiji.

Po poročilih ruskih listov hodijo po selih oddelki »Čeke« in iščejo zrno za prehrano mest in za izvoz, da bi sovjeti dobili dobro valuto. Prebivalci pa zrno skrivajo v volče jame, ker nočejo stradati, v Harkovu so ječe polne kmetov radi skrivanja živeža in radi sabotaže. »Komsomolskaja Pravda« poroča, da celo komunisti kot voditelji kolhozov skrivajo zrno in dajejo o pridelkih potvorenja poročila, n. pr. ravnateljstvo simferopolskega kolhoza je pri sestavi letnega računa vedoma zmanjšalo količino pridelanega zrna. Voditelj kolhoza Uspenske stanice, Novopokrovskega ujezda na severnem Kavkazu, je napravil tak letni račun, ki izključuje za leto 1932 vsako oddajo zrna.

Letošnja letina je v Rusiji slabša kot lanska, zato preti pomanjkanje. Da bi se ljudstvo temu izognilo, na eni strani skriva zrno, na drugi pa krade živila na polju, pri transportih na železnici in na ladjah. Ker se to pojavlja v velikem številu, zato je »svet narodnih komisarjev« (ministrov) na seji dne 7. 8. izdal zelo strogo naredbo proti temu. »Izvestija« in »Pravda« sta dne 8. avg. prinesli to naredbo tiskano z debelimi črkami. Vsebina dotične naredbe je ta: Kdor bi se polastil živil, ki se pošiljajo po železnici ali na ladjah, bo vstreljen in se mu zaseže vse premoženje. Kdor bi se polastil živil v kolhozih ali zadrukah, bo tudi vstreljen. In v obeh teh slučajih se krivec ne more pomilostiti. Kdor bi nagovarjal člane kolhozov, da bi zapustili kolhoz, izgubi svobodo od 5 do 10 let in ga pošljejo v koncentracijsko taborišče.

V Rusiji je torej zopet zavladało nasilje. Sovjeti si ne znajo drugače pomagati. Po vaseh se glasi »dolaj kolhozi« (proč s kolhozi)! Vsled velike revščine prebivalcev pa tudi ni varna niti državna, niti kolhozna lastnina. Revščina je v Rusiji hujša kot drugod po Evropi. Čeh dr. Jan Slavik je letos potoval po Rusiji. O svojih utisih iz Rusije pravi, da je tam v mestih toliko pomanjkanje živil, kakor ga pri nas (na Češkem) ni bilo niti koncem svetovne vojne. In dalje pravi: »Uverjen sem, če bi prebivalci Prage nekaj dni trpeli tako veliko pomanjkanje živil, bi naši ministri bili pobiti in člani mestne samouprave bi bili obešeni!« Prav enako se izraža nek nemški politik, ki je zadnji čas potoval po Rusiji. Vse to poroča list »Rossija i Slavjanstvo« z dne 30. julija t. l. To naj vzamejo na znanje vsi tisti, ki boljše-vike občudujejo radi njihovih industrijskih podjetij, za vse drugo, kar se godi v Rusiji, so pa slepi. A. K.

★

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na sobotnem trgu dne 3. septembra so cene nekoliko nazadovale, ker je bila ponudba prevelika. Krompir 1—1.50, čebula 2—3 Din, zelje 1—3.50, kumare 0.50—2, solata 0.50—1.50, maline 2, črnice 2, grozdje 4—6, breskve 4—10, jabolka 2—4, hruške 3—4, slive 2.50—3, orehi 4.50—6, luščeni 16—20 D. Na trgu so bile v soboto prvič tudi gobe.

Mariborski živinski sejem dne 30. VIII. 1932. Prigananih je bilo 14 konjev, 21 bikov, 73 volov, 191 krav in 13 telet, skupaj 312 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na tem sejmu so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 2.75 do 4 Din, poldebili voli od 2 do 2.50 Din, plemenski voli od 1.25 do 2.25 Din, biki za klanje od 1.50 do 2.50 Din, klavne krave debele od 1.25 do 2 Din, plemenske krave od 1 do 1.50 Din, krave za klobasarje od 0.80 do 1.20 Din, molzne krave od 1.75 do 2 D, breje krave od 1.75 do 2 Din, mlada živina od 2.50 do 3.25 Din, teleta od 3 do 4 Din. Prodanih je bilo 186 komadov.

Mariborski svinjski sejem dne 2. sept. 1932. Pripeljanih je bilo 211 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari 50 do 80 Din, 7—9 tednov stari 90 do 120 Din, 3—4 mesece 130 do 150 Din, 5—7 mesecev 300 do 350 Din, 8—10 mesecev 360 do 400 Din, 1 leto 460 do 580 Din, 1 kg žive teže 6 do 6.50 Din, mrtve teže 9—10 Din. Prodanih je bilo 88 glav.

Mesne cene v Mariboru. Vološko meso I. vrste 1 kg od 8 do 10 Din, volovsko meso II. vrste od 6 do 8 Din, meso od bikov, krav in telic od 4 do 5 Din, telečje meso I. vrste od 10 do 12 Din, telečje meso II. vrste od 6 do 8 Din, svinjsko meso sveže od 10 do 16 Din.

Knjiga slov. življenja in dela.

»Zgodovina slovenskega naroda« (Družba sv. Mohorja v Celju), ki jo je začel pokojni dr. Josip Gruden in jo nadaljuje dr. Jos. Mal, pripoveduje v zaokroženih poglavjih usodo in

življenje, borbe in delo Slovencev v teku dolgih stoletij. Pravkar je izšlo drugo delo, ki se mu po vsej pravici sme reči »Zgodovina Slovencev«. Pripoveduje o slovenskem stremljenju in življenju v obliki življenjepisov tistih osebnosti, ki so v preteklosti in sedanosti delovale v javnem življenju, v leposlovju in znanosti, likovni umetnosti in glasbi, politiki in gospodarstvu. To delo je »Slovenski biografski leksikon«, ki je njega prva polovica dovršena. Na 688 straneh z dvema stolpcema po 64 vrstic se v abecednem redu vrste imena; prvo je Abraham, zadnje Lužar Fortunat. Dolga, dolga vrsta jih je, daleč nad tisoč in še jih bo v dodatku prišlo morda 50. Pri vsakem imenu izveš, kdaj in kako je živel njega nosilec in kaj je storil, da se ga zgodovina spominja. Srečaš dobro znane osebnosti in imaš pred seboj zaokroženo sliko njih življenja in delovanja. Pa še morda več takih osebnosti stopi pred tebe, ki njih imena nikdar nisi slišal, ki pa so prispevale svoj kamen ali kamenček za zgradbo naše narodne kulture. Odpreš prvo stran in bereš ime Abraham. Kdo je to? Takoj izveš, da je bil brižinski škof v X. stoletju in da so se najbrž zanj zapisali najstarejši spomeniki našega slovenskega jezika, častitljivi brižinski spomeniki. In tako ti vsak naslednji stolpec, in vsaka naslednja stran pove mnogo novega, mnogo poučnega in zanimivega, zdaj iz davno preteklih let, in zdaj iz let, ki se jih še spominjaš, zdaj iz časa, ki v njem živiš.

Skoraj 60 pisateljev se je zbralo in napisalo to knjigo. Pisali so za vsakega, ki se želi poučiti o slovenskem kulturnem življenju, ali ki hoče to življenje nadalje raziskovati.

Prosvetna in izobraževalna društva naj si leksikon naroče! V vsakem društvu bo mnogo članov z veseljem seglo po tej knjigi. Brali bodo v njej in se učili spoštovati svoj rod in ceniti njega delo. Člani prosvetnih društev na deželi bodo s ponosom videli, koliko najodličnejših kulturnih delavcev je izšlo iz preprostih domov našega kmeta in obrtnika.

Druga knjiga, obsegajoča imena pod črkami M—Ž in dodatke, bo izšla v štirih snopičih po 160 strani in bo dovršena ob novem letu 1935.

Prva knjiga »Slovenskega biografskega leksikona« šteje VIII in 688 strani in stane nevezana 390 Din, vezana 430 Din. Cena, na prvi pogled visoka, je v resnici nizka, kajti stroški za tako delo so izredno veliki. Založnica, Zadržna gospodarska banka, ne išče in ne bo imela nikakega dobička. Njej gre za to, da pride to prepotrebno delo na dan. »Slovenski biografski leksikon« se naroča naravnost pri Zadržni gospodarski banki v Ljubljani, ali pri njenih podružnicah v Mariboru in Celju.

★

Slomškov dan se praznuje v Sv. Vidu pri Ptujju za ptujsko okolico dne 8. septembra na ta način: Ob desetih govor dr. I. Ahčina o Slomšku, nato pontifikalna sv. maša mil. g. ptujskega prošta dr. Ivana Žagar. Po maši v Slomškovem domu nauk za fantovske Marijine družbe. Govori g. dr. Jeraj. Popoldne ob dveh v cerkvi govor g. ptujskega prošta in pete litanije. Nato igra Prosvetno društvo Sv. Vid zanimivo igro v Slomškovem domu. Ta proslava velikega Slomška je v prvi vrsti določena za mladeniče našega okraja, zato naj se mnogoštevilno te proslave udeležijo. Za mal denar se bo dobilo tudi dobro kosilo. Naj vsa moška mladina ptujske okolice dostojno proslavi spomin velikega Slovenca in škofa A.M. Slomška!

Št. Peter pri Mariboru. Dne 18. t. m. proslavimo Šentpeterčani 70letnico smrti A. M.

Slomška in sicer priredi prosvetno društvo »Skala« popoldne po večernicah proslavo na vrtu g. Sande, v slučaju slabega vremena pa v samostanski šoli. Na sporedu je slavnostni govor, igra, nastop tamburaškega zbora, naši pevci pa nam bodo zapeli nekaj vedno lepih Slomškovih pesmi. Slavnostno besedo bo na proslavi govoril č. g. Kolenc, tajnik KA v Mariboru, ki bo ta dan imel tudi rano in pozno pridigo.

Marija Snežna. Tukajšnje Prosvetno društvo ponovi na željo občinstva krasno igro s petjem »Roza Jelodvorska« v nedeljo dne 11. septembra, popoldne po večernicah. Pridite! — Odbor.

Pismo slov. izseljencev iz Argentine.

Buenos Aires, 8. avg. 1932.

Ker zahaja »Slovenski Gospodar« tudi med nas izseljence, zato Vam, gosp. urednik, tudi mi napišemo par vrstic. Malokdaj je kaj čitati o nas, ki pa kljub temu mislimo na našo lepo slovensko domovino. Nahajamo se, kakor menda malokje, v splošni brezposelnosti. Tukaj nas je na tisoče in tisoče delavcev, ki smo res v pravi revščini. Več tisoč brez vsakega stanovanja, hranijo pa se s tem, kar naprosijo. Ni pa to samo v Buenos Airesu, ampak tudi zunaj na deželi. Tam naletiš na cele gruče brezposelnih, po 50 in še več oseb skupaj, ki prosijo dela in hrane. Grozen je pogled na take reveže, ki prodajo obleko in sploh vse, kar imajo, da si kupijo ljubi kruh; tako nazadnje ostanejo samo v cunjah. Ako pa ima kdo srečo, da dela kje kakšen mesec, mora potem potrošiti svoj trdo zasluženi in pristradani denar, ko je spet brez dela. Mnogoteri ima v domovini ženo in otroke, ki imajo vsaj svojo streho in kruh, on pa tukaj niti tega ne. Vsakdo bridko potoži: Zakaj sem šel po svetu, ko sem sedaj brez kruha, ki ga doma nisem stradal. Res se vprašamo: Zakaj smo šli v tujino in kaj imamo v tujini? Že

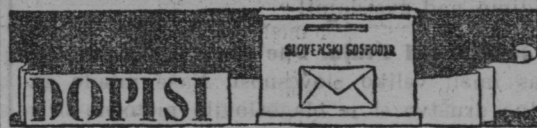
marsikdo je šel z lastne zemlje z lepim upom, da pride do kaj boljšega. Tudi je mnogo kmetijskih sinov, ki jim v domovini ni manjkalo ne dela in ne jela, pa vendar se sedaj potikajo lačni po tuji zemlji. Vsak je šel z najboljšo nado iz domovine, a je prišel v veliko razočaranje. Največ jih pa je sem spravilo lažljivo pisanje tistih, ki so že bili poprej tukaj.

Mogoče jih je od sto pet, ki se jim ne godi preslabo. Vsak reče, da je to »sužnja Amerika«. Torej vsi tisti, ki mislijo v tujino, naj si prej dobro premislijo, ker »ni vse zlato, kar se sveti«. Ta ali oni reče: Zakaj pa si drugi prihranijo? Ni tako, prej je bilo dela več in tudi plače boljše. Sedaj ni dela in tudi plača se slabo.

Tukaj smo res kakor pozabljeni od domovine, ker tudi od svojih domačih prejemamo le redkokedaj kako pismo. To se nam pa ne zdi prav lepo. Mnogo nas je hodilo in še sedaj hodimo na konzulat nadlegovat za brezplačen povratek v domovino. Vsi seveda niso uslišani, ker gredo v prvi vrsti le bolni. Mislimo si, da bi naša država potrebovala tudi zdrave ljudi, ne pa le bolne. Prosimo merodajne oblasti, da bi se tudi ta stvar nekoliko uredila, vsaj sčasoma. Vidimo namreč, da se tukaj stanje ne bo nič izboljšalo, ampak še pohujšalo. Tako je torej naše življenje v Ameriki.

Vsem čitateljem in čitateljicam našega »Slovenskega Gospodarja« pošljamo najlepše pozdrave v našo milo slovensko domovino.

Slovenski izseljenci.

Sv. Urban nad Mariborom. Prvo nedeljo tekočega mesca smo zopet imeli prav lepo proslavo Marijaceljske Matere božje v Kamnici. Vse polno vernikov je s spodbudno pobož-

MR. BAHOVEC

Planinka čaj

Bahovec Vam uredi atolico, obnavlja in pomljuje Vaš organizem in Vam vrača tako željno pričakovano lahko in zdravo spanje.

PLANINKA ZDRAVILNI ČAJ

nostjo spremljalo božjega Odrešenika po vasi mimo lepo okinčanih hiš in se nam je dozdevalo, da se vračajo stari časi, ko so nas ob tej priliki obiskovali mnogoštevilni romarji iz Maribora in Slovenskih goric. — Za prihodnjo nedeljo dne 11. septembra pa so nam oznanili, da prihitijo marljivi pevci društva »Poštni rog« k Sv. Urbanu in da imajo v tej prijazni novoposlikani cerkvi ob desetih svojo službo božjo. Le pridite s svojimi prijatelji in prosite sv. Urbana, da nam pomaga srečno spraviti naše vinogradniške pridelke!

Št. Peter pri Mariboru. Vaški zvončki v Metavi so naznanili smrt posestnika Liponik Jožefa iz Trčove, ki je po daljšem bolehanju umrl nagle smrti. Rajni je bil dober in uslužen sosed ter vesel družabnik in splošno priljubljen. V Metavi pa je umrla po daljši boleznini viničarjeva žena Lorber v najlepši ženski dobi. Rajnima naj bo zemljica lahka, preostalim pa naše sožalje!

Sv. Jakob v Slov. ger. Srce se nam krči, ko hodimo po naših sadonosnikih in vinogradih. Navadno se pravi, da škoda, po toči povzročena ni tako huda, kakor se zdi v prvem trenutku. V tem slučaju pa vidimo, da je še hujša, kakor se je mislilo od začetka. Marsikdo je še na tihem upal, da bo še kaj ostalo, zdaj pa vidimo, da sadje leži črno na tleh za nobeno pravo rabo, kolikor ga je pa na drevju, tam črni, gnije in odpada. V vinogradih črni grozd za grozdom in odpada, če je kateri še ostal na trti. Veliko rodbin bo letos v resnici stradalo. Fižol, eno poglavitnih hranil, je s koruznih njiv kar izginil. Bog ve, ali se nas bo kdo usmilil, ali bodo izostale vsaj tiritjave različnih davkov in zagrožene rubežni. — Pri tej priložnosti se pa vam moramo, g. urednik,

Uspeh na smrtni postelji.

James Fraser, uradni slikar avstralske vojske v svetovni vojni, je pred kratkim umrl v največji bedi v londonski bolnici. Tik pred smrtjo so ga bili razveselili s sporočilom, da je kr. akademija v Londonu sprejela eno izmed njegovih del, ki ga bo uvrstila v svojo zbirko. Ko je Fraser pred nedavnim časom obolel, je prosil nekega zdravnika, naj mu da vsaj takšna zdravila, da mu bo mogoče dovršiti sliko. Čim je bila dovršena, pa so bile njegove moči pri kraju in je odšel v bolnišnico. Zadnje čase je živel zelo siromašno. Naj-

F. S. Šegula:

Râbi Jehuda.

(Povest iz časov Kristusovih.)

6

(Konec.)

Z jasno donečim glasom odgovori mu Jezus: »Resnično, povem ti, še danes boš z menoj v raju!« Radostno so pretresle te besede skesanega hudodelnika, nagnil je glavo ter pričakoval konca. Ganile pa so tiste besede globoko tudi rabija Jehudo, ki je stal nedaleč proč od križa, sklonjen oprt na težko srebrno palico.

»Kraljestvo — v raju — Torej vendar — Ne bo odnehal — Umira za svoj nauk! — Ali so ga preroki res tako razumevali? Mesija —« — Tako si je zvrnil govornik, potem se pa spet sklonil k premišljevanju. — Ni bil več tisti, kakor pred dvema letoma. Že je minevala v njem tema farizejskih izročil. Začelo se je svitati v njegovi duši!

V istem času sta zapuščali dve v rjuhe zaviti ženski Naselbino gobovih. Davno že so zasi-

jali v ta žalosten kraj žarki vere, kraj upanja v novega preroka. Eden nesrečnež za drugim je zginil odtod, ker posrečilo se mu je priti v bližino velikega dobrotnika vseh trpečih, najti pri njem zdravilo v neizrekljivi svoji nesreči.

Raheli, ženi rabija Jehude, ter hčerki Miriami sreča ni bila tako mila. Poskušali pa sta mnogokrat. Še pred tednom, ko je v slovesni procesiji prihajal z Oljske gore v Jeruzalem, sta bili skoraj že na celju. Procesija je morala čez nam že znani cedronski most. Odtod je vodila takrat v južni smeri pot poševno navzgor k Zlatim vratam. Pokraj te ceste za pečino skriti sta ga hoteli počakati — ne vpiti, nista hoteli — ne nadležni biti — le moliti sta hoteli, moliti iz vse duše; saj on je dober — ne bo ju prezrl. Pa razposajena drhal ju je prej zapazila ter s kamejnem pognala v Naselbino nazaj. Danes, v petek jutro, jima je pravila dobra ženska, ki je pobirala po mestu hrano ter jo nosila gobavcem, da je novi prerok ujet, obsojen in da ga bodo opoldne križali na Kalvariji. Nesrečnici sta glasno zaplakali.

pritožiti, da nismo nič kaj zadovoljni s kritiko o naši prireditvi »Revček Andrejček«. Mi dobro vemo, da se ne moremo primerjati s poklicnimi igralci, storili smo pa vse, kar smo po svojih močeh mogli, in ljudstvo je bilo z vsemi zadovoljno. Tudi ne igramo zavoljo kritike in ne zato, da bi se enega ali drugega hvalilo, ampak zato, da si v teh težkih časih poiščemo lepega in plemenitega razvedrila.

Brezole pri Račah. Nebeški vrtnar je presadil zalo cvetko iz te solzne doline v nebeški raj, kjer ni tuge in ne trpljenja. Za vekomaj je zatisnila svoje oči, sprevidena s sv. zakramenti, mladenka Marijina družbenica Tilika Čelofiga v starosti 18 let. Rajna se je rada udeleževala sestankov ter naukov po večernicah pri farni cerkvi, dokler je mogla. Prvi dan Marijinega meseca jo je bolezen položila na postelj. Njen mrtvaški oder je bil poln lepih cvetic. Na dan pogreba so prihiteli iz Slivnice njene družbenice z Marijinim društvenim križem ter jej v lepem številu izkazale zadnjo čast. Ti pa, draga Tilika, v miru počivaj ter sv. raj uživaj!

Sv. Urban pri Ptuj. Ko ste prinesli poročilo, kakšno škodo je prinesla névihta dne 16. avgusta, ste pač premilo sodili. Toča in ciklon tega dne sta občinam Jirsovci, Drstelja, Janežovci, deloma Vintarovi popolnoma vse pokončala, vinogradi stoje čisto goli kot o Božiču, gozdovi po čez polovico na tleh. sadna drevesa izruvana v veliki večini, da o poljskih pridelkih ne govorimo. Štirim posestnikom je strehe odneslo, oziroma gospodarska poslopja sploh podrlo. Ljudje ne pomnijo kaj takega. — Dne 15. avgusta pa smo pokopali uglednega posestnika Miha Horvata iz Derstelje. V svoji mladosti je potoval mnogo po svetu, bil član katoliških društev in občeval z rajnim Luegerjem, županom na Dunaju. Prinesel je nazaj in domačijo verno srce in živo narodno zavest, kar je bilo pač nekaj redkega pred vojno. Sam vnet čitatelj »Slov. Gospodarja«, ga je tudi drugod širil in v zadnji bolezni mu je poleg »Slovenca« bilo čitanje v največjo tolažbo. Bil je vedno navdušen za vse dobro, neštete mrliče je spremljal s svojo molitvijo, živahen agitator za vse dobro. Zato mu bo Bog, za katerega čast se je toliko trudil, tudi vse poplačal!

Ali človek upa, upa vedno, potaplja se prijema za suho vejico. Tako Rahela, z njo pa Miriam. »Da bi ga mogli vsaj od daleč videti! — Ko bi se nama le posrečilo, natihoma se dotekniti njegovih nog!« sta vzdihovali. Dobrodošla jima je bila nastala tema; že eno uro je trajala, pa vedno bolj naraščala. Upanja polni se podata na pot. Vse mrtvo je bilo pri južnih vratih, Moglebinskih in Sionskih; varno sta mimo odhiteli. Tik ob zahodnem mestnem ozidju bi na Kalvarijo ne bilo več tako daleč, pa na polu poti zadeneta na Jafska vrata, kjer je vedno polno ljudi. Zato je bilo treba napraviti velik ovinek. Že sta neopazeno hušnili zopet sem preko ceste ter se bližata Kalvariji. Skozi pred temo begajoče množice, ki so njima pridrle nasproti, se rijeta že celo brez vsega strahu naprej. Dasi tema vedno trša postaja, zapazita že zdaleč tri križe na vrhu, kjer zasramovanje Jezusa vkljub vsemu še ni prenehalo.

»Oče, odpusti njim, saj ne vedo, kaj delajo!« moli z boleznim glasom oni na srednjem križu.

Sv. Urban pri Ptuj. Tja na hribček sv. Urbana, kjer počiva Leopold Volkmer, veseli pesnik Slovenskih goric, smo na dan Velike Gospojnice spremljali k zadnjemu počitku g. Mihaela Horvat, posestnika na Derstelji. Preminul je v 60. letu, da si odpočije od svojega zemeljskega trpljenja, katero mu ni nikdar prizanašalo. Ker je bil mož poštenjak in neustrašen narodnjak, je moral za svoje nastope tudi marsikaj bridkega pretrpeti. Dičili sta ga dve lepi lastnosti: bil je celo življenje globoko veren in od nekdanjega Slovenec z dušo in telom. V mladih letih je kot rokodelski vajenec hodil veliko po tujini, celo v Švici je delal in kot tak občeval s tujimi narodi in znal sam dobro druge jezike, pa v njegovi duši, v njegovem srcu mu je materin jezik slovenski ostal simbol, katerega je čuval, in iz ljubezni do njega, se je vrnil po letih v svoj rojstni kraj, kjer si je ustanovil svoje lastno ognjišče. Kjerkoli je delal, je pristopil h krščanskim društvom, kar je še sedaj rad pripovedoval. Starejši se spominjamo njegovega politično-volilnega delovanja pred vojno; brez njega bi bil v njegovem volilnem okraju marsikateri glas odpadel na nemčurje, oziroma druge nasprotnike krščanske misli. Bil je tako odločen narodnjak, da so mu nasprotniki izmislili, da je »slovenski Miha«, katerega imena pa se ni sramoval, marveč ga smatral pred celim slovenskim narodom za čast. Tudi po vojni se je trudil povsod, da bi samo takšni možje zastopali narod, ki bi mu res koristili. Več let ga je trpinčila zavrtna želodčna bolezen, kateri je kljub zdravniški pomoči podlegel. V velikem številu smo te spremljali na zadnji poti, da ti izkažemo zadnjo čast in ljubezen, ki si je bil vreden pri vseh, kateri so poznali tvojo trdno vero in tvoje delovanje za slovenski rod. Žalujoca žena in hčerkici pa imejte to upanje, da se vidimo nad zvezdami!

Jurovci pri Ptuj. Dne 28. avgusta smo pri nas imeli veliko slovesnost. Naše mlado gasilno društvo si je blagoslovilo motorno brizgalno in avto. Mnogo ljudi se je zbralo za ta praznik na travniku pri Peni. G. župnik je v lepem govoru orisal dolžnosti gasilcev in ob asistenci g. kaplana in bratra minorita blagoslovil avto in brizgalno. Za botre so bili:

»Ta je — še živi!« zášepetne Rahela hčerki, in obe popadata nemo pred njim na zemljo.

Tiste besede Križanega pa so tudi rabija Jehudo zbudile zopet iz njegove zamišljenosti ter ga genile do solz. »Ta ni samo človek, ta je več!« je vzdihnil globoko. »Ko bi bil samo človek, bi ne molil za to zverinsko ljudstvo!«

»Mati, meni tako lahko postaja, tako tople po vseh udih; in srce mi tako močno bije!« šepeta Miriam materi v uho. Ubogo bitje ti, ko bi vedelo, kako srečno se čuti še le tvoja mati! In ko bi ne bila taka tema, bi opazila smeti na tvoji in obleki materni, nekake smeti kakor suhe ribje luskinje, ki vama padajo z obraza, z las! Ni vaju varalo vajino veliko zaupanje! Ozdravljeni ste!

Približala se je, prilezla slednjič 9. ura (ob treh popoldne po našem).

»Dopolnjeno je!« zaklical je zmagovalno srednji na križu. Glas sam je oznanjal že polajšanje težkega bremena. Polagoma, kakor se skla-

g. Lukman, zastopan po g. in gđc. Kislinger, in naša ljuba vaščana Maška. Po blagoslovu se je razvila prav ljubka veselice brez plesa. Proti večeru se je ljudstvo radostno razšlo. Vso zahvalo g. županu in načelniku Alb. Zupaniču in vsem, ki so pomagali društvu! — Takoj v pondeljek je že motorka delovala. Gorelo je na Pobrežju pri Tementu. Naša motorka je bila prva na požarišču in delovala Drugi dan zjutraj ob štirih je pa gorelo v Trzcu pri Širovniku. Tudi tam smo pogasili. Na obeh krajih je napravil požar mnogo škode.

Dornova. Umrl je v nedeljo dne 21. avgusta, zadet od kapi, dolgoleten naročnik »Slov. Gospodarja«, obče znani in priljubljeni Anton Cigola v 65. letu svoje starosti. Naj počiva v miru!

Hošnica pri Laporju. Neizprosna jetika je zopet pri nas zahtevala svojo žrtev. Dne 1. t. m. smo namreč spremljali ob obilni udeležbi k večnemu počitku komaj 22 let starega mladeniča Ludvika Kaukler iz ugledne Kauklerjeve rodbine iz Hošnice. Rajni je bil miroljuben in pobožen mladenič, večkrat smo ga videli pri mizi Gospodovi. Svojo bolezen je prenašal zelo potrpežljivo, dokler ni po dolgotrajnem, hudem trpljenju podlegel zavrtni morilki. Domači pevci so mu pod spretnim vodstvom g. organista zapeli v slovo ob odprtem grobu ganljive žalostinke. Večni mir in pokoj njegovi duši, težko prizadeti rodbini pa naše srečno sožalje!

Makole. Dne 31. avgusta je preminula dobra žena, gospa Glažar Antonija, posestnica v Stranskih Makolah, komaj v 45. letu svoje starosti. Mnogo je trpela v dolgi mučni bolezni, a vse s čudovito potrpežljivostjo. Bila je v življenju vzgledna, miroljubna in pobožna žena ter povsod priljubljena. Rada je širila in navdušeno delovala za dobro cerkveno časopisje in bila v tej reči prava misijonarka. Zapušča žalostnega soproga. Na svidenje nad zvezdami!

Breg pri Konjicah. Milo so zapeli dne 27. avgusta zvonovi in naznanjali prežalostno vest, da nas je za vedno zapustila tiha, daleč na okoli znana in pridna gospodinja Marija Brglez v 81. letu svoje starosti. Veliko je pretrpela v svoji bolezni, sedaj se pa veseli tam,

mnine za atelje ni plačal že več mesecev. Plin in elektriko so mu bili ustavili, ker ni mogel plačati računa. Iz podpore, ki so mu jo dajali dobri ljudje, pa si je kupil vsak dan pol litra mleka, ostanek je porabil za platno in barve. Navzlic tej bedi je delal na svoji poslednji sliki tako dolgo, da jo je dovršil. Ko so mu na smrtni postelji povedali, da je akademija sprejela njegovo sliko, je rekel: »To me veseli, a žal, je vse že prepozno.«

Rekord nemškega zrakoplova.

Zrakoplov »Graf Zeppelin« je napravil do- slej polet preko Švice

kjer ni trpljenja. Naj počiva v miru in blagi spomin!

Sv. Pavel pri Preboldu. Malokedaj se bere kaj iz našega kraja. Kljub temu še živimo in doživimo vedno kaj novega, veselega ali pa žalostnega. Hmelj smo obrali in sedaj čakamo in upamo na spremembo zraka, da bomo lažje dihali v gospodarstvu. Sušo imamo neznosno, kakor povsod. Sušijo se že najgloblji studenci. — Letos, posebno zadnji čas, pobira bela žena posebno mlade fante. S slive je padel ter po enotedenskih bolečinah v bolnici umrl devetletni Polde Rovšnik. Po nesreči se je obstretil 16letni Tonče Randl in bil pri priči mrtev. Na potu proti domu je obnemogel radi želodčne bolezni Jože Ocvirk, ki je po dveh dneh umrl v bolnici. Vse so pripeljali na domače pokopališče. Avto je do smrti povozil 6letnega Ivka Petelinška, katerega so pokopali v Celju poleg pred 4 meseci umrlega brateca. Smrt ima vedno zrelo žrtev. — Pa tudi poveselimo se včasih kljub žalostnim časom. Prirejamo razne veselice, koncerte, igre in drugo. Dne 15. avgusta smo imeli ginljivo cerkveno slovesnost. Blagoslovljena je bila nova zastava šentpaveljske dekliske Marijine družbe. Popoldne je vprizorila družba podučno in zabavno igro »Izgubljeni raj«. Dasi je bila prejšnji dan otvoritev novega Zadrúžnega doma z veliko veselico, vendar je bilo drugi dan v Društvenem domu polna dvorana občinstva. Igra se je ponovila.

Trnovlje pri Celju. Dne 29. avgusta, okrog 9. ure zvečer, je izbruhnil požar v gospodarskem posloplju Marije Pečar v Trnovljah. Razširil se je na stanovanjsko hišo, katera je bila s slamo krita, ter uničil ves letošnji pridelek. Zgoreli sta tudi dve kravi in poljsko orodje. Gasilci so prišli od vseh strani, vendar je bilo gašenje vsled pomanjkanja vode otežkočeno. Gre brezdvomno za požig brezvestnega človeka. Pečar je že spala in so jo sosedje s težavo rešili iz plamenov.

Ljubečna pri Celju. Malokedaj je slišati od nas v vašem listu kaj novega, pač pa smo zvedeli mi sedaj novico, neprijetno posebno za nas stariše otrok, ki obiskujejo tukajšnjo osnovno šolo, da nas bo zapustil naš dušni pastir in katehet g. Ocvirk Alojzij iz Vojnika, ki je premeščen na Muto. Ker smo vedeli ciniti vzgojo in pouk g. kateheta Ocvirka, se

čutimo dolžne, mu v zahvalo za njegov trud skozi štiri leta izreči najudanejšo zahvalo, katera mu po vsej pravici gre in mu želimo na njegovem novem mestu mnogo uspehov!

Velika Pirešica. Tukajšnje gasilno društvo bo imelo dne 11. t. m. veliko župno vajo popoldne in po župni vaji se vrši velika ljudska veselica z raznovrstnimi šalami in bo igrala godba na pihala. Vstopnina bo prostovoljna. Ker je čisti dobiček namenjen za odplačilo dolga na motorni brizgalni in za nabavo prepotrebne gasilnega orodja, vabimo vsa sosedna društva in vse gasilstvu naklonjeno občinstvo, da se te n. e. redke slavnosti v velikem številu udeleži!

Gornjigrad. Po daljšem času se zopet oglasimo iz Gornjegograda v našem listu »Slov. Gospodarju«. Marsikaj se je sicer med tem časom zgodilo v tem planinskem mestecu, kar pa za enkrat še ne damo javnosti na vpogled. O krizi nam ni treba povdarjati, ker itak preplavlja celi svet. Težko pa smo že pričakovali blagodejnega dežja, ki nam je vsaj v nekoliko rešil jesenske pridelke, kajti suša je pritiskala z vso silo. — V nedeljo dne 21. avgusta nas je presenetil krasen cerkveni govor prevzvišene knezoškofa dr. Rožmana, ki je bil na obisku pri tukaj bivajočem prevzvišenem nadškofu dr. Jegliču ter opravil v tukajšnji cerkvi, nekdanji stolnici ljubljanskih škofov, prvo sv. opravilo. Gornjegrajski fantje prav pridno pritrkavajo ob vsakem večjem prazniku, kar zelo povzdiguje slovesnost službe božje. Nekateri »prosvitljeni« ljudje se sicer spodtikajo nad tem, ki je započeto delo g. sodnika Ranta, a smo mu vsi drugi farani tembolj hvaležni. Zatrjujemo mu, da bomo tudi za naprej z vsemi močmi delovali v njegovem duhu za procvit in prosveto naše mladine. — Fantje in dekleta Katoliškega prosvetnega društva se pripravljajo na krasno napeto igro »Miklova Zala«, ki se godi za časa turških napadov na slovenska tla in se občinstvo celega tukajšnjega okoliša že naprej opozarja. Dan prireditve se bo pravočasno objavil.

Šmarje pri Jelšah. Za nedeljo sladkega imena Marijinega ropet pričakujemo ljube romarje iz domače in sosednjih dekanij. V posebno velikem številu dohajajo tokrat iz laške, celjske, novocerkovške in konjiške dekanije. Da se vejo ravnati, jih opozarjamo

na sledeče železniške zveze. Iz slatinsko-rogaške strani prihajata vlaka ob pol sedmih in ob pol desetih, iz celjsko-mariborske smeri pa ob pol devetih. Odhod proti Hrvatski je ob pol devetih, najstih in sedemnajstih, proti Celju in Mariboru pa ob pol desetih, štirinajstih in osemnajstih. Sv. maše bodo v župnijski cerkvi ob pol sedmih in osmih, pri Sv. Roku pa ob devetih in pozna služba božja ob desetih. Dobrodošli ste nam vsi! — Pošta, ki se je precej let nahajala tik cerkve v hiši g. dr. Rihtariča, se je z začetkom avgusta preselila na svoje sedanje mesto v hišo gospe Ferlinčeve. Bolj prilična je nam bila dozdej. — Več uradniških sprememb se je izvršilo v zadnjem času. — V Št. Vidu si je mlado pa zelo marljivo gasilno društvo postavilo tik postajališča svoj novi in prav lični dom. Na Male gospojnice dan popoldne po slovesnih večernicah ga bodo blagoslovili in otvorili. Na pomoč! Pa Bog daj, da bi jim ne bilo treba mnogokrat krotiti rdečega petelina na naših strehah! Se ga pač strašno bojimo, posebno odkar je uničil lepo gospodarsko poslopje posestnika Žnidarja, po domače Stanteta.

Šmarje pri Jelšah. V Mariboru pri svojem sinu je umrla v starosti 73 let Cecilija Romih, svoj čas posestnica v Dolu, župnijska Šmarje pri Jelšah. Rajna dobra mati, skrbna gospodinja in vsestransko blaga žena je bila 25 let zvesta naročnica »Slovenskega Gospodarja«. Blagopokojni mamici svetila večna luč, preostalim naše sožalje!

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Kakor povsod, imamo tudi pri nas veliko sušo. Hudo bo za živino in sploh za vse, ker ne bo jesenskih pridelkov. — Nekam ginjeni smo bili dne 14. avgusta, ko se je od nas poslovil naš priljubljeni organist g. Ciril Korpar, domačin naše fare, sin pokojnega Tomaža Korparja iz Osluševca in brat tamošnjega vzglednega gospodarja in kovača g. Jakoba Korparja. Imenovani organist je absolvirал orglarsko šolo v Celju. Po svojih študijah se je vrnil domov ter v domači fari kot organist deloval skoraj dve leti in sicer tako, da je bil v veselje vsem faranom. Pevci so pod njegovim vodstvom krasno prepevali na koro in drugod. Posebno dobro so se odrezali ob kakih slovesnih prilikah in večjih praznikih. Ker pa mu v tej hu-

in s tem izvršil svoj 250. polet. Tekom vsega časa, odkar je v prometu, je premeril 261.000 milj in sicer v 4200 urah. Prepeljal je 16 tisoč oseb, 13 ton pošte in 33 ton tovara. Razven Avstralije je zrakoplov obiskal vse dele sveta. Severni Atlantik je preletel šestkrat, južnega pa penajstkrat. Tekom vsega časa pa je vedno brezhibno deloval in ni potreboval prav nikakega znatnejšega popravila.

Nad 400 let star običaj.

V bavarskem mestu Kotzing obhajajo že od leta 1512 nenavaden in važen binškočni običaj. Po ulicah mesta jezdi trop jezdecev, ki jim

nja k sladkemu počitku delavca trudna glava, tako se je nagnil Križani k zadnjemu smrtnemu boju.

»Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo!« je še dehnil. Potem pa je njegovo telo krčevito vztrepetalo — otrpnilo ljubezni in dobrote prenapolnjeno srce — in izvršena je bila velika naloga!

»Mrtev je«, je zaklical še nekdo; pa strah in groza! Že se začne zemlja tresti, skalovje v njenih globinah poka, ljudje begajo semtertje. Kdor more, pobegne. Zdaj je tudi solnce zopet zasijalo. Velikega duhovna je na slepo begajoča množica s seboj potegnila, ali ga kmalu podrla na zemljo, da je s svetim efodom vred obležal v cestnem prahu; ljudstvo pa je skakalo čez njega ter drvelo naprej. In velikoduhovniška čast ter dostojanstvo — kakor ga tu gledamo na tleh ponižanega — se ni nikdar več vzdignilo, nikdar več obnovilo. Konec je bil Stare zaveze. Jutranje ter večerne daritve so se v templu sicer opravljale še naprej; opravljali pa so jih ljudje, ki niso bili več nostavnega Aronovega rodu,

samozvanci, ki so si to čast z denarjem pridobili, ali bili vsiljeni po rimskih deželskih oblastnikih. Ko je leta 70 po Kr., torej 37 let pozneje, rimski vojskovodja Titus že tretji mesec oblegal mesto Jeruzalem in je beda v njem dosegla svoj vrhunec, za jutranjo molitev 11. julija ni bilo v mestu najti več ne jagnjeta, ne goloba, ne grlice; takrat je padel »velikemu duhovnu« daritveni klavni nož iz rok in bilo je konec vsega, vsega. Kmalu potem je bil zažgan tudi tempel sam in porušen. Dandanes stoji prav na njegovem mestu veličastna mohamedanska molilnica z imenom »Omarjeva mošeja«.

Takrat ob smrti Jezusovi na Kalvariji je bil pa konec tudi družbe farizejev. Premnogi izmed njih so sprejeli sicer krščanstvo, pa ne vsi v njegov blagor. Med drugim so hoteli kristjanom vsiliti izpolnjevanje tudi Mojzeseve postave z obrezovanjem vred ter tako že v Jeruzalemu povzročili prvega tistih razkolov, ki so skozi več stoletij pretresali v njegovih temeljih mlado Cerkev. In pa marsikak njihov obred, obe molitveni halji in drugo se je ohranilo do današ-

di krizi nismo mogli zboljšati njegove eksistence, si je poiskal mesto drugje. Naš domači g. župnik mu je v družbi cerkvenih pevcev in cerkvenih ključarjev priredil odhodnico in mu izpregovoril par poslovnih besed, želeč mu na njegovem novem mestu vse dobro.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Pri svojem sinu, župniku g. Ivanu Lah, je dne 26. avgusta po dolgi, trpljenja polni boleznini preminula blaga mamica Terezija Lah. Rajnica je bila genij dela in molitve. Njeno geslo je bilo: delo in Bog! Pogreb nepozabne pokojnice se je vršil v nedeljo dne 28. avgusta, ob udeležbi izvanredno velike množice ljudstva. Pogrebne molitve je opravil vlč. g. duhovni svetovalec Rauter, župnik pilštanski, ob asistenci 9 gg. duhovnikov. Nastopila sta dva pevska zbora in sicer cerkveni pevski zbor pred hišo žalosti in moški zbor Katoliškega prosvetnega društva pa na pokopališču. Vlč. g. Turk, župnik bučki, je ob priliki službe božje v cerkvi orisal življenje blage rajnice, č. g. Brvar, župnik bizeljski, pa se je od pokojnice poslovil v lepem govoru ob odprtem grobu. Pokojnici želimo, da počiva v miru Kristusovem, preostalih, posebno pa še vlč. g. župniku, naše iskreno sožalje!

Pišce. Oženili smo se že, gospod urednik. Saj je Gogoljeva »Ženitev« še precej dobro izpadla. — Toda tudi suša nam ni prizanesla. Pa smo šli s procesijo na Sv. gore pri Sv. Petru prosit Marijo pomoči. In Mati nas je uslišala. Že dvakrat potem smo imeli dež. Hvala Bogu! Še bodo zrasli jesenski sadeži in tudi grozdje bo malo odebelilo svoje jagode. Saj se že mehča. Bo dobra kapljica. — A tudi tatovi so že na delu. Seveda taki, ki poletijo nič ne delajo in nočejo delati, a v jeseni in pozimi nimajo vsega dovolj. Tudi našega grozdja bo kmalu dosti na zagrebškem trgu in sadja, čeprav ga tisti, ki imajo vinograde in sadonosnike, malo spravijo tja. Potreben bi bil pri nas pač poljski čuvaj, kot jih imajo po drugih občinah. Opozorjamo naše merodajne kroge, da nam to zadevo rešijo v dobrobit in zadovoljstvo vseh. — Dne 1. septembra t. l. smo začeli šolsko leto 1932-33 z mašami za obe šoli. Rada je prišla naša mladež v šolo, a marsikje vzdihujejo starši doma, ko so s pričetkom šole zgubili pomoč. Upamo pa, da nam bo šolska oblast vsaj v trgatvi dovolila počitnice, da

bodo otroci lahko pasli, ko bodo odrasli imeli posla v vinogradu. Ali število šoloobveznih otrok se je letos v obeh šolah povečalo. Še ne bomo izumrli. — Davica se je zopet pojavila med nami. Toda pregnali jo bomo. Saj jo vsi preganjamo z vsemi mogočimi sredstvi. Do sedaj so oboleli le otroci družine Teodorovič. Smrtnih slučajev ni bilo. — G. urednik! Tukaj se širijo govornice, da nam, ki smo zadolženi, ne bo treba nič plačati. Prišli bodo baje neki agentje, ki bodo prinesli denar in vsem kmetom plačali njih dolgove. Ali bo to res? Zdi se nam, da bo vsak moral plačati svoj dolg tam, kjer je pač denar dobil. Saj še ne velja geslo: Kar je moje, ni tvoje, kar pa je tvoje, je tudi moje. Po tem geslu bi morda res šlo. Drugače pa ne. Kako bi bilo vendar mogoče vlagatelju vzeti težko prihranjen denar in z njim lenuho in zapravljivcu plačati dolg. Tisti, ki misli, da bo to šlo tekóm 30 let, se naj postavi na stališče vlagatelja. Kaj bi on rekel, če bi mu posojilnica izjavila: Vloženega denarja ne dobiš nikdar nazaj, ker smo ga dali dolžnikom s tem, da smo jim dolg črtali. Gotovo bi prav debelo pogledal. Zato bi pa želeli, da nas taki agentje, ki širijo te neosnovane govornice, pustijo pri miru. Toliko smo tudi na kmetih pametni, da vemo, da tuj, kjer nismo sejali, ne bomo nič želi. Kdor pa o takih neumnostih govori, naj prinese denar in naj na svoj račun rešuje prezadolženega kmeta, a ne na račun poštenih in vačnih vlagateljev!

Sv. Rupert nad Laškim. Kriza nas stiska povsod, najbolj pa nas sedaj tlači strašna suša. Že celi mesec avgust ni bilo izdatnega dežja. Otave večinoma ne bo nič, ajda je popolnoma uničena, repa sploh iz zemlje ni pogledala, korenje in sploh svinjska krma ne more nikamor; sadno drevje se suši, sadje nezrelo odpada, in tako se nam bliža žalostna jesen in naravnost obupna zima. Dne 23. avgusta se je začelo nebo po dolgem času oblačiti, popoldne je naenkrat med silnim viharjem padlo nekaj dežja brez toče, a nesreča ni prizanesla: v Lurnovcu je strela udarila v gospodarsko poslopje Junija Sivka; v malo trenutkih je ogenj uničil celo stavbo z vso krmo, seno in slamo; zgorelo je vse žito, katero so bili ravno tisti dan domlatili. Ogenj je uničil tudi vso shranjeno mesenino in špeh. Živino so sicer rešili, a eden vol si je pri reševanju zlo-

mil nogo, da so ga morali takoj zaklati; tudi ena težka svinja je prišla proč. Gospodar je že imel pripravljen strelovod za to poslopje, a ga radi nujnih poljskih del ni še utegnil montirati. Sivka trpi veliko škodo, ki je le deloma pokrita po zavarovalnici; najhujše ga je zadelo, ker radi pomanjkanja krme ne more živine rediti. Kmet je v resnici dandanes siromak, da mu ga ni para! Ako bi v Boga ne zaupal, ki svoje sicer preskuša, a nikoli ne zapusti, bi ne mogel več obstati. Sivka je vrl krščanski gospodar, znan po svoji močasti, zlasti pa po dobrotljivosti, zato bo gotovo tudi našel dobra srca, ki mu bodo pomagala v veliki nesreči, ki ga je zadel!

Mesto pri Mariji Snežni je že zasedeno. — Za fantka se je tudi našlo mesto. S tem je ta zadeva končana.

Iz statistike prebivalstva.

Društvo narodov objavlja razne statistike in med temi je bila izdana pred kratkem tudi glede števila prebivalstva na svetu, ki znaša: 2.012.000.000. Prirastek znaša po tej statistiki 20 milijonov. To leto je prekoračilo število prebivalstva drugo milijardo. Pri vseh statistikah je treba pomisliti, da je veliko pokrajin, ki sploh ne poznajo ljudskega štetja in kjer se je treba zadovoljiti s približno cenitvijo. Vsekakor pa je sigurno, da je vesoljnega prebivalstva nad 2 milijardi.

Največ ljudi prebiva v Aziji in sicer 1.103.000.000. Azija je napredovala napram letu 1931 za 11 milijonov. Amerika in sicer severni in južni del imata 452 milijonov in sta narasla od lani za 4 milijone.

Letos je prvič prekoračila Evropa polovico milijarde. S prirastkom 8 milijonov je dosegla številko: 506.000.000 in je na celem svetu na drugem mestu.

Afrika ima kljub ogromnemu obsegu le 142.000.000 prebivalcev. Afrika je edini del sveta, ki je nazadoval minulo leto za 2 milijona.

Najmanjši in glede števila prebival-

njega dne po raznih krščanskih cerkvah na Jutrovem in tudi pri nas; vendar se tega nikdo več ne zaveda. Poglavitno pa, duh farizejstva, — ne mislimo tu na hinavščino, ki je kot kvas hudobije splošni delež človeštva! — ampak tisti nepodučljiv, nepomirljiv, Kristusu večno sovražen duh; ta živi in bo živel, dokler bodeta le še dva Žida rabila tefilin — molitvene jermene.

7. Pod križem zopet združeni.

Pol ure po zemljetrešenju je bila Kalvarija skoraj prazna. Le tuptam so še stale skupine žalostnih ljudi, pomladanje solnce pa je s svojimi najsvetlejšimi žarki božalo blede mrtvo obličje svojega Stvarnika.

Rahela je še vedno sedela sklonjena zraven križa. Hčerka Miriam, utrujena, je v naročju zaspala, mati pa še ni hotela zgeniti, da ljubljence ne vzdrami. Izpod bele rjuhe, v katero je bila zavita, je zapazila svojega, ne daleč proč od nje stoječega moža. Zdaj Rabi Jehuda stopi h križu ter se spoštljivo ozre gor k njemu, ki ga je še pred dvema letoma sovražil z vsemi močmi

svoje duše. Potem pogleda slučajno dol na sedeči ženski, gleda ji, spozna ji, pod ogrinjali ji spozna!

»Rahela, ti?« zašepeta.

Ona je medtem ogrinjalo spustila z glave. Njeno obličje bilo je celo mladinstveno, nežnejše ko pred boleznijo. Plaho pogleduje gor v svojega gospodarja.

»Ne boj se! Tudi jaz verujem!« reče Jehuda, se malo zamisli ter slednjič dehne:

»Rahela, odpusti!«

Zdaj se žena ljubeznivo ozre nanj, povzdigne roke visoko gor proti Križanemu ter vsklikne:

»On — saj on je nam že davno odpustil!«

Mala rodbina rabija Jehude se je takoj pridružila zboru prvih kristjanov v Jeruzalemu. Vendar pa mati in hčer, ki sta sprva prestali toliko bridkosti, poslej pa toliko radost doživeli, nista vživali dolgo svoje sreče na zemlji. Črez leto dni že ste se njuni duši preselili v nebeški Jeruzalem.

na čelu jezdi jezdec s križem in vencem v roki. Ko prejezdijo vse ulice, se ustavijo pred hišo mladeniča, ki slovi za najbolj poštenega v vsem mestu. Temu izroči potem duhovnik venec, katerega so nosili poprej v procesiji.

Prvi, ki je izrezal slepiča.

V Hamburgu je letos obhajal svojo 80letnico kirurg prof. Hermann Kimmell, ki je imel l. 1889 toliko poguma, da se je prvi lotil slepiča z nožem. S tem je položil temelj tej panogi ranocelniške prakse, ki se je do danes krasno razvila. Pred Kimmellovo operacijo je bil vsak akuten primer slepiča smrtan.

cev najrevnejši del sveta Avstralija in Oceanija imata komaj 10.000.000 duš.

V Evropi prednjači s prebivalstvom še vedno Rusija s 127 milijoni in se je dvignila zadnje leto za 3 milijone. Za njo pride Nemčija s 64 milijoni, prirastek je zelo malenkosten. Velika Britanija s 46 milijoni ni narasla napram lanskemu letu. Francija beleži z 42 milijoni za 640.000 več. Italija je pri istem številu prebivalstva kakor Francija napram lani nazadovala. Poljska se je dvignila od 31 na 32 milijonov, Španija od 23 na 24 milijonov.

V splošnem je število prebivalstva na tem ljubem svetu precejšnje, a s preobilico še dolgo dolgo ni računati.

Kralj angleških tihotapcev.

V banki v Belgiji je naloženih 30 milijonov Din, ki so last kralja tihotapcev. Omenjeni milijoni pa nikakor niso njegovo celotno premoženje, ampak tvorijo le obratni kapital v vedno pripravljeni gotovini. Treba pomisliti, da je bil ta mož pred osmimi leti brez vseh sredstev in je živel iz roke v usta. Z zaslužkom je pričel na Finskem, kjer je tihotapil žganje iz Estonske in je pri tem poslu lepo zaslužil. Ko ga je izsledil lepega dne finančno kontrolni čoln, je prestavil svoj tihotapski delokrog na Norveško, kjer je sicer zaslužil nekoliko manj, pa dobiček se je še vedno izplačal. Tukaj je pred vsem proučeval mednarodno veljavne carinske zakone, opazoval navade policije, in je postal v tihotapski stroki res — strokovnjak.

Lansko leto je osrečil ta mož s svojo navzočnostjo Anglijo in je tihotapil parfeme in destilirani alkohol. V čolnih je pustil pripeljati dragocen tovor v zapuščeni obalni kraj pri Hollesley. Ko so bili njegovi pomagači z blagom na dogovorjenem mestu, jih je že čakal tamkaj kralj tihotapcev z avtomobilom, na katerem je spravljal pripeljano v London in je prepovedane in brez carine uvožene dišave ter alkohol dobro prodal.

Vsak sodček, ki je vseboval 10 litrov, je kupil po 10 šilingov, prodal ga je pa po 3 funte. Od zaslužka je moral plačati seve tudi sodelavce in pomagače. Način, kako je spravljal utihotapljeno blago na Angleško, je bil tamkaj s privoljenjem tihotapskega kralja splošno znan.

En mesec za tem, ko se mu je posrečilo prvo podjetje s tihotapljenjem, je otvoril v Londonu svojo lastno trgovino, v kateri je bilo blago pravilno zacarinjeno. Še le počasi je začel mešati ocarinjene in vtihotapljene predmete. Celo brodovje motornih čolnov mu je vozilo blago na angleško obal. Med tem, ko je iskal odjemalce za švercano blago in to seve take, ki niso povpraševali, odkod da je in jim je bila glavno nizka cena, je zadel kralj tihotapcev na moža, ki je prevzel proti dobremu plačilu nase vso odgovornost za slučaj, da bi prišla enkrat nečedna zadeva oblasti na ušesa. Švercarski

vladar se je obdal od vseh strani s popolno varnostjo.

Njegovo največje podjetje je »tobačna družba«, ki mu nese tedensko 500 funtov. Rodila se mu je misel, da bi prodajal na Angleškem angleške cigarete. Pustil je pripeljati na parnikih v belgijsko luko Antwerpen velike tovore tobaka, da bi jih odpeljal od tamkaj na vzhod. Iz Antverpena pa tovari niso romali proti vzhodu, ampak so jih spravili v glede vode neprodne zaboje, zaboji so prišli v ogromne mreže in na ta način so bili izkrcani brez carine in davka na Angleškem. Ako bi pa bila izsledila finančna oblast tihotapske ladje, bi bile te spustile tobak v zabojih in v mrežah v morje. Tobačne zaloge pa bi bilo mogoče po končani preiskavi še vedno dvigniti.

Angleški kralj švercarjev zaposluje celo armado špijonov, ki mu pošiljajo pravočasna svarila, da se lahko vnaprej zavaruje napram vsaki nevarni izsleditvi.

Vprašanja in odgovori.

J. K. v H. Točim vino po 5 litrov in višje. Zakaj pišete, da ni nobene trošarine, ali jo res moram plačati? — Vi se menda na nas jezite. Toda »Slovenski Gospodar« ni pisal, da ni nobene trošarine, ampak je nešteto krat povedal, da se mora občinska trošarina plačati! To pa določa občina, vsaka drugače in mi ne vemo za vsako občino, kako ima sklenjeno.

L. R. v K. Imam spor s prevžitkarji. — Vaše pismo smo prebrali. Res je včasih treba priznati, da so prevžitkarji sitni, so pač stari, mi bomo sami taki, ko bomo stari. Toda ne ustreci jim, kjer človek sam nima škode, pa ni prav! Prostor za drva jim dajte, v vašem kraju je prostora dovolj, saj niste v mestu! Tudi glede hčerk boste boljše naredili, ako jim s prijaznostjo vračate, kar vam očitajo. Navadite se prenašati mirno tudi — krivično očitanje! Verujte, da bodo nehale, ko bodo videle, da se nič ne zmenite za to!

J. J. v R. Moj sovničar me zmerja in psuje. Kje naj dobim pravico? — Prvo, kar poziskujete, je to, da ga z dobra pridobite za mirno soživljenje. Modrejši ste! Ako ne bo pomagalo, povejte gospodarju. Pa vse zaradi miru. Ako še to ne bo pomagalo, ga boste morali tožiti, vendar se je bati, da bo posestnik potem vas odpustil iz službe.

J. B. v H. Pri delu doma sem izgubil nogo. Ali lahko zahtevam, da mi kupijo protezo? — Gotovo bodo to radi storili, ako jim bo le mogoče. Prisiliti bo težje, zato le z lepim!

V. G. v N. Cela okolica je brez vode. Kakih 500 m daleč pa je studenec, od koder bi lahko vodo napeljali, pa smo reveži. Kaj naj napravimo? — Pišite na Higijenski zavod v Mariboru, vam bo šel na roko, nekaj boste pa morali tudi sami pomagati.

Bolne žene dosežejo z uporabo naravne »Franz Josefove grenčice« neovirano lahko iztrebljenje črevesa, kar često učinkuje izvanredno dobrodejno na obolele organe. Ustvaritelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so ugodno učinkovanje »Franz Josefove vode« ugotovili z lastnimi preiskavami. »Franz Josefova voda« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah. 10

S. Š. v Z. Jaz sem drugim dolžan, imam pa tudi take, ki so meni dolžni. Ali lahko moji dolžniki plačajo mojim upnikom? — Ako je oni, kateremu ste vi dolžni, torej vaš upnik, s tem zadovoljen in vzame vaš dolžnik to na znanje, kar pa napravite vse pismeno, velja kot da ste vi plačali.

Isti. Sosed mi ovira vožnjo na poti, ki jo uporabljamo že 50 let. — Sosed vas ne sme ovirati. Sicer pa niste jasno povedali. Če gre cesta po vašem, tedaj smete veje, ki segajo čez mejo na vaš svet, sami odstraniti. O tem boste več brali v koledarju »Slovenskega Gospodarja«, ki izide v oktobru. Naročite si ga!

F. F. v S. Ali sem dolžen plačati za škodo, ki jo je sin napravil? — Ako je mladoleten, da, ako ne, mora biti sin obsojen in se lahko njegov delež zaseže. Če bo tožba boste morali vzeti odvetnika.

V. K. v G. Ali zadostuje naslov: Protituberkulozna liga Maribor? — Zadostuje.

R. T. v Z. Kaj naj storim, da mi sodnja ne prodra pod ceno zemljišča? — Sedaj ste gotovo zaščiteni, sicer ne poveste, kdo vas toži, ker v vsakem slučaju niste po zakonu zaščiteni. Svetujemo vam, da dotičnemu, ki vas toži, nudite poleg svojega premoženja še kako jamstvo, kakega poroka, pa vas morda še počaka, saj bo kmalu bolje, če ne bo, potem bo itak prišlo, da vsi vkup ne bomo imeli nič.

M. O. v V. Kam lahko gre sin po mali maturi za gimnazijo? — Na učiteljske lahko gre.

J. R. v Š. Kdo plača trošarino? Kmet-pri-delovalec ali kupec? — Plača kupec, vinar, gradnik pa mora prijaviti prodajo in komu je prodal. Kako pa je z vašo občinsko trošarino, pa mi ne moremo vedeti. Ako plačate trošarino vi, potem jo kupcu poleg cene za vino priračunate.

J. P. v K. Imam najemnika, s katerim imava pismeno pogodbo, da mi mora v določenem roku plačati najemnino, sicer se mu odvzame pridelek. Ali je pogodba veljavna? — Pogodba je veljavna, saj sta jo še dve priči podpisali. Pozvati ga morate, zopet pred pričami, ali izroči pridelek. Če noče, morate takoj prijaviti sodniji.

M. Št. v D. Ali moram za izročilno pogodbo iz leta 1921 res sedaj še doplačevati? — Ne moremo razumeti, kako vam davčni urad predpisuje po 10 letih novo takso. To mora biti pomota. Stopite k notarju, kjer ste delali pogodbo in vse plačali.

Raznoterosti.

Papagaj kot reditelj. V Berlinu je povzročal papagaj na močno prometnem kraju motnje, katerim so se od srca smejali mimoidoči. Papagaj je bil ušel iz kletke in se je zaletel med gosto vejevje divjega kostanja v drevoredu. Skril se je tako dobro, da ga ni nikdo videl. Izmed vejevja je bilo naenkrat slišati v smeri proti cestnemu križišču klice: »Stoj! Vozi naprej! Zavri!« Skraja so bili vsi začudeni, odkod neki prihajajo ti opomini. Konečno so le izsledili papagaja, ki je vršil službo prometnega reditelja. Poklicali so gasilce. Ko je pa stegnil gasilec roko, da bi ujel ptico, ga je ta dražila: »Laura zna leteti!« in je skakala z veje na vejo. Papagaj se je tako spretno umikal, da ga ni mogel nikdo ujeti in so ga morali pač ustreliti, sicer bi bil s svojimi nepravil-

no zaklicanimi klici povzročil popolno zmedo pri prometu.

Zvestoba in nehvaležnost. Na Češkem je peljal trgovec mlada, sadna drevesa v šest ur oddaljeno mesto Budejovice na prodaj. Srečno je vse prodal in se je vesel peljal domu. Med potom je zaspal. Čez nekaj časa ga zbudi lajanje njegovega malega psa, katerega je imel s seboj. Pes je lajal in se pred konje zaganjal, kakor bi je hotel ustaviti. Mož se je jezil nad psom in ga večkrat ošvignil z bičem. Toda pes ni nehal, ampak je zopet in zopet lajal. To je tako razjezilo moža, da je potegnil samokres in psa ustrelil. Kak streljaj oddaljen opazi, da mu manjka listnica z denarjem. Ustavi konje in gre po cesti nazaj iskat in glej, najde mrtvega psa, ležečega na listnici z denarjem. Ves ganjen vzame zvestega psa in ga doma s solzami v očeh pokoplje.

Brez ptic bi bilo življenje nemogoče. Sedem let brez ptic bi zadostovalo za uničenje človeškega rodu, je izračunala neka naravoslovka. To se zdi neverjetno, a razlaga je zelo preprosta. Žuželke spadajo med najhujše sovražnike človeškega rodu, vse živijo od rastlinskih in živalskih snovi in se grozovito množijo. Iz enega samega para kolodarskega hrošča se n. pr. v teku enega samega poletja izleže 60 milijonov potomcev. Edina učinkovita obramba proti temu nezasišanemu razmnoževanju pa so ptice. Če bi ne bilo ptic, bi žuželke kmalu pokončale ves krompir, vse žito in vse kulturne rastline sploh, od katerih živijo ljudje in njih živina. Sicer pa ne pokončujejo ptice samo žuželk, temveč pobijajo tudi miši in podgane. V gnezdu neke sove so našli 200 mrtvih podgan, v nekem drugem gnezdu trupla 52 miši. Postovka požre v mesecu dni povprečno 100 miši. Nazeljenici na Novem Zelandu so pred nedavnim nazorno občutili, kakšne važnosti so ptice. Pobijali so jih nekaj časa na tisoče. Kmalu potem so se pojavile na poljih neznanske množine gosenic, ki so uničile letino. Bilo jih je toliko, da so morali ustaviti železniški promet, ker so postale tračnice od njih spozelke in neuporabne. Ljudem ni preostalo drugega, nego da so naročili z Angleškega tisoče in tisoče vrabcev. Ti so se v novi domovini kmalu razmnožili in so pokončali gosenice. Človek skrbi torej samo za lastni obstanek, če skrbi za ohrano ptic.

Breznogi plavač. Amerikanec Jimmy se je pripeljal v Pariz, kjer se trenira v plavanju. Jimmyju manjkata obe nogi nad kolenom in vendar trdi z vso sigurnostjo, da bo preplaval Kanal med Francijo ter Anglijo tja in nazaj v 70 urah. Zgodovina plavanja ne beleži slučajja, da bi se bil kedaj upal breznogi plavač preko Kanala. Omenjeni Amerikanec je zgubil obe nogi ob priliki nesreče.

Hiša smrti. V Varšavi bo prišel do obravnave umor zakonskega druga, ki ima temno in žalostno predzgodovino. V varšavskem predmestju Solec je bil pred tedni umorjen v spanju od lastne žene prevoznik Standalov Dronovski. Morilka se je prijavila sama

policiji in izpovedala, da je izvršila zločin, ker jo je mož preveč trpinčil. Dejanja se ni kesala. Posebno čudno pri tem umoru je bilo, da se je doigral v hiši, ki nosi naziv »hiša smrti v Varšavi«. Nad hišo namreč krilati grozna usoda, ker je preminul tekom let pretežni del njenih prebivalcev ali potom zločina ali po samomoru. Iz teh razlogov so jo krstili sosedje za »hiša smrti«. Nekoliko pred zgoraj omenjenim umorom je umoril stanovalec te hiše celo družino, ki je štela pet glav in je stanovala v »hiši smrti«. Bil je ljubosumen na hčerko, katero je hotel imeti za ženo. Starši so mu odklonili prošnjo in radi tega je pobil vse člane družine. Nekoliko poprej beleži kronika hiše že dva umora. Razven tega je izvršilo v tej hiši tekom enega leta 10 oseb samomor. Življenje v hiši, koje stanovanci so obrtniki in delavci, ima malo vrednosti in obilica že prelite krvi vabi in vpije k nebu še po nadaljnem prelitju.

Kajenje in vojna. Grof E. Corti, avtor velike »Zgodovine tobaka v Evropi«, je po obisku v Zedinjenih državah objavil dodatek k svojemu delu, kjer poskuša ugotoviti vzroke sedanjega razširjenja kajenja. Pustolovci, ki so podvrgli Južno Ameriko, so posegli po tobaku kot edinem dostopnem mamilu, ki jim je nekoliko lajšalo stalne napore in nevarnosti. Naraščanje konsuma tobaka je slejkoprej dokaz nestalnih težavnih razmer in se nahaja v zvezi z živčno zdelanostjo posameznega pokolenja. Vse evropske vojne so povzročile to naraščanje, ki je pozneje pojemalo v teku mirnejših urejenih let. Tudi nekadilci, ki so odrinili na fronto leta 1914, so se kmalu navadili tobaka, ker jim je dozdevno krajšal dolgčas, lakoto in obup. Pred vojno je prišlo letno na vsakega prebivalca Zedinjenih držav 142 cigaret letno. Leta 1931 je narastla ta številka na 840. Med vojaki, ki so se povrnili iz Francoske, ni več nobenega nekadilca. Posnemali so drug drugega na fronti, dokler se niso oprijeli poprej nepoznane razvade. V sestradanih evropskih deželah je bil ta pojav še izdatnejši. Tobak je bil redko, drago plačano blago. Nekadilci, ki so gledali, kako se mučijo kadilci s suhim listjem ali zelišči, so domnevali, da pomeni pravi tobak velik užitek in ga hoteli pri prvi priliki poskusiti. Zato je med sedanjo mladino zopet vedno več nekadilcev.

Skrivnosti in ljubezen postaranelega zakonskega para. Pariški listi so poročali zadnje dni o skrivnostni žaloigri, ki se je doigrala v vili postaranih ter imovitih zakonskih v Diepe. Že pred enim letom je izginil brez vsake sledi 65letni Jurij Ridez v Diepe. Vsa poizvedovanja policije za njim so bila popolnoma brezuspešna. Vse je bilo končno uverjeno, da je na kakem daljšem sprehodu smrtno ponesrečil, ali pa je bil skrivnostno umorjen. Tudi še živeča žena izginulega je bila omenjenega mnenja. Celi okolici je bilo znano, da sta živela zakonska v največji medsebojni ljubezni. Nikdo se ni čudil, ker ni stara gospa Ridez po moževem izginutju zapustila vile. Le dim, ki se je dvigal tu in tam iz vilinega dimnika,

je oznanjal, da starka še živi. Pred nekaj dnevi pa se je zdelo sosedom vendarle čudno, da so bila okna vile kljub neznosni vročini neprestano zaprta, vrata iz vrta v kuhinjo pa na stežaj odprta. Sosedje so javili zadevo policiji, ki je napravila hišno preiskavo, ki je odkrila to-le: V spalnici so našli balzamirano truplo. V balzamiranem so prepoznali pred enim letom izginulega moža. Žena se ni mogla odločiti, da bi bila pustila ljubljenega moža pokopati. Vse je storila, da bi preprečila razpad telesa. Okoliščine so kazale, da je preminul stari Ridez pred 12 meseci radi starostne oslabelosti. Ni bilo namreč izslediti na mumiji nobenih znakov kake nasilne smrti. S tem odkritjem je bila pojasnjena enoletna starčeva skrivnost. Pri hišni preiskavi niso našli starke. Nikdo ni znal povedati, da bi jo bil videl, ko je zapustila vilo. Policija meni, da je ženica ob neprestanem bivanju pri mrtvem možu zblaznela, zapustila hišo brez načrta, in jo bodo že izsledili kje — živo ali mrtvo.

Mož v zaboju. Norveški listi poročajo o čudaku, ki ga niti v današnjih časih ni prav nič sram živeti po vzgledu strogrškega modrijana Diogen. Mož se piše Soyen in je po poklicu potnik. Ne živi pa v sodu, ampak v zaboju in zadnjih 15 let potuje vse križem Norveške. Star je 68 let in kamor gre, povsod prevaža s seboj tudi zabojo, v katerem prebiva. Zabojo je 6 čevljev dolg in 3 čevlje širok, visok je pa okoli 4 čevlje. Obit je z aluminijem in tehta komaj 80 funtov. Srednja stena mu služi za vrata, v katerih je steklena lina, skozi katero moderni Diogen lahko gleda, kaj se godi okoli njegove »hišice«, v kateri je prav dobro preskrbljeno za ventilacijo. Čudak pravi, da si je v zadnjih desetih letih s svojo »hišico« prihranil že lepe novce, katere bi sicer potrošil za stanovanje.

Kaznjenci ušli z avtomobilom. — V Berlinu se je zgodila že malo smešna zgodba. Ravno so bili odprli novo kaznilnico, v kateri je bilo treba še marsikaj izgotoviti. Tako so kaznjenci rokodelci tudi pleskali glavna vrata. Te kaznjence je pa stražilo lepo število stražnikov. Veliko manj so se pa brigali stražniki za kaznjence znotraj na dvorišču, ki so opravljali razna dela. In zgodilo se je, da je iz dvorišča proti izhodu privozil avto neke berlinske tvrdke, na katerem so v kaznilnico nekaj pripeljali. Stražniki in kaznjenci pri vratih so se avtomobilu dostojno umaknili in tako je avto srečno prišel skozi. Kmalu nato je pa prihitelo z dvorišča par uslužbencev tvrdke, ki so iskali pobegli avto. Tedaj so stražniki pri vratih uvideli, da sta na tujem avtu pobegnili dva kaznjence, ki sta bila obsojena na večletno ječo. Vse zasledovanje za kaznjencema in za avtom je bilo zaman.

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno 32 Din,
polletno 16 Din,
četrtletno 9 Din.

Po zaključku lista došle vesti in novice.

Fantje! V nedeljo dne 11. t. m. ostanejo le samo mlačneži doma, mi pa gremo na štafetni tek, ki gre skozi Slovenijo na Slomškov grob!

Glede šolnine je izdano to-le pojasnilo: V primeru, da starši šolajo več otrok ter jim je potrebno dokazilo, da so za najstarejšega plačali polno šolnino, da bi za ostale plačali samo polovično, ni treba predlagati posebnih potrdil zadevne šole, temveč zadošča že sama priznanica o vplačani polni šolnini za najstarejšega otroka, ali pa overjen prepis izkaza od strani pristojnega oblastva o tem, koliko imajo otrok. Za ubožna izpričevala, ki se bodo izdajala na podlagi točke 6 čl. 5 zakona o taksah, se ne bo zahtevala taksa 20 Din, ker ta izpričevala kot takšna niso podvržena taksi. — Dasi meščanske šole niso izrečno navedene v zakonu, velja o njih, da imajo značaj strokovnih šol ter se bo v njih pobirala polovična šolnina iz tretje skupine.

Smrtna žrtev med trčenjem dveh avtomobilov. V nedeljo dne 4. t. m. sta trčila na avstrijski strani, ne daleč od Guštajna dva avtomobila. Smrtna žrtev nesreče je postal strojnik pri svinčenem rudniku v Žerjavu Andrej Ferk.

Dvojni poskušeni samomor na Pobrežju pri Mariboru. V ponedeljek dne 5. t. m. na večer sta se hotela obesiti v stanovanju starišev na Cesti na Brezje št. 6 sin železničarja Janko Hermann ter njegov prijatelj Janko Kurnik, stanujoč v Mejni ulici. Bila sta pa še pravčasno prestrižena v njihovem žalostnem dejanju ter ju je rešilni oddelek spravil v mariborsko bolnico.

Zakonski prepis s smrtnim izidom na Pobrežju pri Mariboru. Dne 5. t. m. sta se sprla zakonska Ranner na Zrkovski cesti ter je ob koncu prepira ostal v mlaki krvi Ranner mrtev na dvorišču. Žalostna posledica sedanjih časov!

Naš in avstrijski avtoomnibus sta trčila v nedeljo zvečer na ovinku med Cerknico in Pesnico v bližini gostilne Drozg. Potniki so popadali s sedežev, druge resnejše nezgode k sreči ni bilo. Krivda je na strani avstrijskega vozila.

Lovec je obstrelil v nedeljo pa naključju v gozdu pri Dupleku 14letnega Avguština Šebeder.

Huda požarna nesreča. V nedeljo dne 4. t. m. popoldne ob dveh je začela goreti hiša posestnika Svenška v Pobrežju pri Sv. Vidu pri Ptuj. Ogenj je preskočil na stanovanjsko poslopje posestnice Ane Krajnc, Josipa Rogine, Ivana Kukoviča, Franca Forstneriča in Ivana Goričana. Napornemu delu domačih

gasilcev, iz Ptuja, Hajdine in Jurovcev se je posrečila rešitev vasi, a ogenj je le uničil domačije šestim posestnikom, napravil škode do 200.000 Din, zavarovalnina pa je le delna.

Kolo jahačev in vozačev v Ljutomeru bode priredilo v nedeljo dne 11. t. m. jesenske konjske dirke na Cvenu pri Ljutomeru ob 15. uri.

25letnice kronanja Matere božje na Brezjah zadnjo nedeljo se je udeležilo 20.000 vernikov.

Trčenje dveh avtomobilov. Današnji vesti o trčenju tržiškega avtoomnibusa in osebne avtomobila na križišču cest pri št. Vidu pri Ljubljani dostavljamo, da je bil osebni avtomobil last novomeškega mesarja Franca Dolenca, ki je koj po nesreči živ zgorel v avtomobilu, katerega je sam šofiral. Drugih človeških žrtev ni bilo. Poleg smrtno ponesrečenega Dolenca je sedela njegova žena in v avtomobilu je bilo še par prijateljev. Potnike v avtoomnibusu je sunek le močno prestrašil.

Avtobus povozil otroka. Na cesti med Zadrugo in Zgornjimi Dupljami na Gorenjskem je povozil zadnjo nedeljo avtobus štiriletnega fantka, katerega so oddali s prebito lobanjo v ljubljansko bolnico.

MALA OZNANILA

Kupim posestvo s hišo in gospodarskim poslopjem do cene 40—60.000 Din. Prevzame se tudi dolg, polovico plačam v gotovini, polovico pa s hranilno knjižico dobrih denarnih zavodov. 1009

Močen pekovski vajenec se sprejme takoj pri: Ludvik Genzker, Maribor, Meljska 23. 1010

ZAVAROVANJE

proti požaru in za življenje posreduje zastopstvo »Feniks«, agentura Pichler, Ptuj, Vošnjakova ulica. 1025

Zahvala.

Vljudno se zahvaljujem vsem, ki so se udeležili pogreba moje rajne nepozabljene žene, gospe

Glažar Antonije

in jo dne 2. t. m. spremili k večnemu počitku. Zahvaljujem se še posebej vlč. g. župniku in svetniku F. Šegulu za krasen poslovilen govor, pevcom za žalostinko, sorodnikom za darovane vence. Slednjič še tudi onim, ki so ji stregli in tolažili ob njeni zadnji smrtni uri. Iskrena zahvala vsem skupaj! 1020

Stranske Makole, 4. sept. 1032.

Glažar Luka, soprog.

Šolske potrebščine

za osnovne, meščanske, obrtno-nadaljevalne šole in gimnazije se dobijo v veliki izbiri v novo urejeni knjigarni in trgovini s papirjem na veliko in drobno 992

Franc Leskovšek, Celje
Glavni trg

Naročite za fante, ki se odpravljajo k vojakom, knjižico:

Moj tovariš.

Molitvenik za mladeniče in še zlasti za vojake.

Cena z ručečo obrezo 16 Din, z zlato obrezo 18 Din. Po pošti 1 Din več.

Tiskarna sv. Cirila Maribor.

Kar še ni bilo, je sedaj!

66.— Din

močni ženski polčevlji, 79 Din visoki boks, lakasti čevlji 138 Din, moderni čevlji v lepih barvah 98, 108, 118, 123, 148 Din, dalje velika izbira domačih, telovadnih, športnih, plesnih in drugih čevljev za vse prilike po izredno nizkih cenah.

Trgovski dom

Stermecki

Celje št. 24.

Zahtevajte brezplačni, bogato ilustrirani cenik!

Oglas. Zaradi smrti se takoj proda lepo posestvo, pol ure od postaje Poljčane, obstoječe iz zidane hiše in gospodarskega poslopja, 24 oralov zemlje, njeve, travniki, gozd, vinograd ter sadonosnik. Kot inventar: 6 glav živine, stroji, 3 vozi, za 30 hl posode in drugo poljsko orodje. Cena 98.000 Din, potrebna gotovina 50.000 Din. Natančnejše podatke daje samo resnim kupcem Kračun V., Poljčane. 1018

Iščem viničarja s 4—5 delavnimi močmi, veččega v vinogradskem poslu in sadonosniku. Informacije: Maribor, Meljska cesta 64. 1012

Kupim blizu Celja ali v Spodnji Savinjski dolini malo posestvo, lično hišo, hlev, njivo, travnik, gozd, od 3—5 oralov. Ležati mora blizu cerkve, proč od ceste. Izredna prilika, gotov denar. 1017

Sadno stiskalnico, sadni mlin, brzoparilnik »Alfa« proda Kozlevčar A., Laporje 8. 1019

Kupim posestvo po možnosti blizu Maribora v ceni do 60.000 Din. Murko, Maribor, Praprotnikova ulica 30. 1024

Voz zapravljivek z dvema sedežima, skoraj nov, ugodno prodam. Dolinšek, Kamnica št. 124 pri Mariboru. 1026

Dva mizarška pomočnika sprejme Zavernik, Zg. Voličina, Sv. Lenart v Slov. gor. Osebna predstava. 1022

Krojaški in čevljarski Singer šivalni stroj na prodaj poceni: Mehanična delavnica R. Draksler, Maribor, Vetrinjska 11. 1023

Hlapca, ki zna vsa poljska dela, kakor tudi nekoliko mizarstva, išče Nada Cvenkel, Sv. Pavel pri Preboldu. 1051

Zasluzena kazen.

Lord Cannel v Londonu je kupil pri nekem kapitanu krasno tigrasto mačko iz Indije. Izredno velika, redka in lepa žival je izzvala splošno navdušenje pri njegovih znancih. Gospa Cannel se je hotela postavljati z novo igračo in je pričela mačko dnevno voditi na sprehod. Pa mačka seveda ni rada sledila gospodinjici na jermenu po preobljudenih londonskih ulicah. A njena gospodinja je kmalu izmislila še novo muko. Obesila je mački na vrat svojo ročno torbico. Odvezala je torbo, če je šla v trgovino nakupovat, in jo zopet pritrčila na ovratnico, če je prišla nazaj na ulico. Nesrečna mačka se je stalno otepala in se poskušala otresti neljubega bremena. Na ulici so se dnevno ponavljali neljubi supovi prizori. Naposled se je nekoč zaletela podivjana mačka v izložbo nekega zlatarja, v obupu razbila steklo in se občutno poškodovala. Stražnik, ki je bil priča dogodka, je ovdal lastnico mačke. Sodnik je priznal, da je kriva gospa Cannel trpinčenja živali, ji prepovedal mačko vlačiti po ulicah in jo obsodil na 50 funtov globe. Če ne bo zalegla ta sicer izdatna kazen, bo prihodnjič romala gospa v zapor.

Moderna bojna šola.

V nemški armadi so uvedli nov način pouka za bojevanje. V sobo, kjer se vojaki uče, prinese model vaši z okolico. Okrog vasi so hribčki in drevje — prav kakor v naravi — po katerih so v vodih ali posamezno razdeljeni mali vojaki iz cinka. Iz cinka so tudi topovi, strojne puške in tanki. Pravi vojaki pa sedaj prično predstavljati cinaste vojaške, strojnice in drugo morilno orožje ter se s tem uče, kako je treba ravnati, kadar bi šlo zares. — Pa pravijo, da se svet razorožuje?! — Pa še kako?

Za našo deco.

Čarobna lutka.

(Dalje.)

»Dobro jutro, Anton!« je rekel, ko je vstopil.
»Oh, to si ti, Peter!« je pozdravil Anton. »Baš drago mi je, da te vidim. Tako blizu sva drug drugemu in kljub temu nisva nikoli skupaj. Jedva se pozdravljava. Tudi vem, da sem temu kriv i jaz. Pa kaj moreš storiti, ko sem vedno toliko zaposlen, da nimam niti časa za najkrajši razgovor.«

»Pri meni je isto«, je odgovoril Peter. »Neprestano moram delati in kljub temu ne morem napraviti toliko lutk, da bi mogel zadovoljiti vse svoje odjemalce. Prisluzim si več ko sam potrebujem. Glej, že danes v jutro sem mnogo izkupil. Za eno edino lutko sem dobil tri tisoč zlatnikov. Ne vem pa, če je to pravi denar. Hočeš ga videti in preizkusiti?«

»Prav rad, le pokaži mi ga!«

»Evo tu nekoliko teh zlatnikov!« je rekel Peter in je vrgel na mizo pest novih, svetlih zlatnikov.

Anton jih je s pomočjo svojih priprav pazljivo pregledal in ugotovil, da so zlatniki od čistega zlata in da imajo zelo veliko vrednost. — »Samo pazi«, je dodal, smejoč se, »da ne bi bil to začaran denar, kajti tedaj današnji posel ne bi bil dober.«

»Kako to?« je vprašal začudeno Peter.

»Tedaj bi našel nekega dne namesto zlatnikov samo blato in kamenje, če je res, kar tako pripovedujejo.«

»Tega se ne bojim«, je odvrnil Peter samozavestno in je zopet spravil svoj denar. Nato se je poslovil in se je podal v svojo prodajalno.

»Začaran denar! Ah! Ah! Kamenje in blato«, se je začel smejati Peter. »Gola zavist ga je, če mi to pravi.«

Drugega dne je Anton opoldne zaprl svojo delavnico ter se je hitro nekam napotil.

»Tako delam tudi jaz, če me kaj muči. Takoj nekam zbežim. Gotovo je odšel na polje, da tam prebije dan kakor jaz zadnjič.« Tako je mislil zlobni Peter.

Ali varal se je. Ni pretekla niti ena ura, kar se je Anton spet vrnil, vzel svoje kladivce in tolkel mnogo dalje nego običajno. V jutro, preden so petelinji zapeli, je že zvenelo njegovo nakovalce, buče sosedu. To je bilo tako več dni zaporedoma. Zvok kladiva je prenehal samo opoldne, ko je Anton zaprl prodajalno ter se je oddaljil vedno v isti smeri.

Sosedje so kmalu dognali, da je postal Anton nekako otožen in da ima v svoji delavnici čimdalje manj dragocenih predmetov, čeprav dela brez prenehanja. Vsi so ga obžalovali razven Petra.

V najbolj skritem delu mesta je bila trgovinca, nad katero se je svetil napis: »Zlate škarje.« Videlo se je takoj, da je to delavnica krojačeva. Nekaj časa sem ni bilo v njej nikogar, ki bi delal, razen malega rokodelca Tita. Sem je prihajal Anton vsakega dne. Krojač ni bil nihče drug nego njegov oče.

»Mojstru je danes bolje«, je rekel Tit sedem dni po prvem Antonovem posetu. »Mestni načelnik, ki je hotel mojstra spraviti v zapor, je bil danes tu in je naznanil mojstru, naj bo brez skrbi in da mu ni treba v zapor, ker ste plačali del dolga za svojega očeta.«

»Načelnik je bil zelo dober«, je menil Anton. »Dal mi je dovolj časa, da izplačam dolg svojega očeta. Še en mesec, pa bo vse poravnano. Ti, Tit, si dober fant, na tebe ne bom pozabil.«

Dalje sledi.

Medvedek.

(Povest v slikah.)

45. Miško na begu.

Miško skoči pri oknu. Na tleh je. Oči mu iskrijo od radosti. »Hvala! Hvala! dragi mi miški. Vama gre zahvala, da sem prost.« Teče na vso moč. Niti ozreti se ne utegne. Misli le na to, da bi bil čim preje doma.

46. Iznenadenje.

V trenutku, ko je pobegnil Miško, se pojavita orjak in čarovnica. Oba sta vesela. Čarovnica vzame ključ, a ko odklene vrata, grozno krične. Miška ni več bilo v koči.

(Dalje sledi.)

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novozgrajeni palači

Pred frančiškansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Pooblaščen prodajalec sreča državne razredne loterije.

193

Dijaki in starši dijakov!

Bliža se zopet začetek šole. Skrbi imate, kako boste oskrbeli šolske potrebščine. Da vas ne bo preveč skrbelo, vam sporočamo, da boste dobili vse šolske potrebščine v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru,

Koroška cesta 5, Aleksandrova cesta 6, Valvazorjeva cesta 36

po tako ugodnih cenah, da boste tudi v tej krizi zmogli nabavo šolskih potrebščin. - **Kupujte vse šolske potrebščine za srednje in ljudske šole tam, kjer so res po ceni, to je v**

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premoženjem in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Stiskalnica v dobrem stanu se proda. Naslov: Pirich, Maribor, Aleksandrova cesta 21. 1014

Iščem pekovskega pomočnika Franc Maroh za poslovodjo pekarnе. Kdor izve za njega in ga pošlje k meni, dobi nagrade 100 Din. Jos. Berlinger, pekarna, Vurberk pri Ptuj. 989

Smrekov brusni les za papir, 10—30 cm debel, 2—7 m dolg, nekaj 100 kub. m, kupim za tekočo dobavo. Plačilo takoj pri prevzemu. Josip Novak, Slov. Bistrica. 972

Brézobrestna posojila za odkup dolga, nakup in zidavo podeljuje: »Kreditna Zadruga«, Ljubljana, poštni predal 307. Sprejema zastopnikeJ 980

Hrastove sode po 200 litrov, prima po 50 Din, sekunda po 30 Din, pri tvornici »Zlatorog«, Maribor. 1008

Na prodaj malo posestvo v Jareninskem vrhu št. 30. 10 minut od cerkve. 1016

Zimsko blago za obleke, plašče itd. se kupi po ceni v 1011

Trpinovem Bazarju

Maribor, Vetrinjska ulica 15.

Za šolo:

nahrbtniki komad od Din 12.— naprej,
kožne mape komad od Din 40.— naprej,
aktovke komad od Din 48.— naprej,
šolske tablice komad od Din 4.— naprej,
šolske škatlje komad od Din 2.50 naprej,
čevljički od Din 26.— naprej,
nogavice od Din 3.50 naprej.
razen tega vse druge potrebščine najceneje pri

Eksportna hiša Luna
Maribor, Aleksandrova cesta 19

Društva sv. Ane

(Marijanske kongregacije za žene) imajo zdaj edini in najboljši pripomoček v molitveniku:

Sveta mati Ana.

Cene od 32 do 52 Din. — Pet različnih vezav.

Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

Novo došlo jesensko in zimsko blago in tudi po najnižjih cenah samo pri

M. Gajšek

Maribor Glavni trg 1.

Pripoznamo tudi najcenejšo prodajo ostankov.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Za Slomškovo proslavo!

Letos mineva 70 let, kar je utihnila beseda Slomškova. Toda njegova beseda mora živeti med nami, njegov lik mora svetiti pred nami, kakor lik našega voditelja prave narodne prosvete. Zato se vršijo letos po vsej Sloveniji proslave, v šolah, v društvih, tudi v ožjem krogu družine, posebno na pobudo Cerkev.

Ob tej priliki Vam nudi Tiskarna sv. Cirila razne pripomočke za proslavo in lastno uporabo;

Za gg. duhovnike:

Slomšek, Pridige, osnovane, vezane Din 20.—

Za šole in društva:

Veliko stensko sliko Slomška, delo domačega umetnika akademskega slikarja Mežana, natisnjeno v štirih barvah, po Din 10.— Na razpolago so tudi razglednice: Slomšek, Slomškov rojstni dom, Slomškov grob, stolnica mariborska na Slomškovem trgu, po Din 1.—

Za cerkev:

Slomškove blagoslovne pesmi, ki jih je naš slovenski narod v lavantinski škofiji ohranil v ljudskem cerkvenem petju do danes, so zbrane v knjigi (z notami): Jezus blagoslovi nas! Cena partituri je Din 5.— (posameznih glasov ni na razpolago).

Za vsako družino pos. za moške člane:

Slomškov molitvenik: Življenja srečen pot. Rdeča vezava Din 14.—, zlata vezava Din 20.—. Molitvenik obsega tudi kratek življenjepis Slomška. Ta molitvenik je bil natisnjen prvič leta 1837 v Celovcu, torej pred 95 leti. Po prvi izdaji je bil še štirikrat ponatisnjen. Pa so vse izdaje pošle. Zato je Mohorjeva družba leta 1893 izdala ta molitvenik kot knjižni dar. Od tedaj je zopet pošel, dokler ga ni izdala Katoliška knjigarna v Gorici in ga za prodajo v Jugoslaviji odstopila Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Silvin Sardenko, Slomšek:

Slovenski pesnik Silvin Sardenko je letos poklonil Slovencem življenjepis Slomška v pesniški vezani besedi in zelo lični knjižici. Cena knjigi Din 25.—

Gotovo smo Vam ustregli, ker smo Vam nudili pregled tega, kar boste gotovo potrebovali za Slomškovo proslavo v jeseni. Vse našete knjige in predmete naročite v

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.